

zahradá ops

Aktualizace komunitního monitoringu

fond
pro NNO

NROS

naďace
partnerství

ISLAND
LICHTENŠTEJNSKA
NORSKA
eea
grants

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP
fondů. www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz

Vypracovali:

Barbora Bírová

barbora@anthropictures.cz

Lukáš Hanus

lukas@anthropictures.cz

Michal Lehečka

michalleh@anthropictures.cz

Obsah

Černý Most.....	6
Reflexe výzkumu na Černém Mostě.....	6
Základní socioekonomické faktory každodennosti	7
Komunita a jednotlivec.....	8
Aplikace Lepší místo.....	9
Vztahy a témata lokální diskuse (aktualizace monitoringu)	10
Sídliště Černý Most I – oblast Rajská zahrada	12
Černý Most II – Oblast mezi Centrálním parkem a Ocelkovou ulicí (pracovní název Střed).....	15
Černý Most II – „Vybíralka“	23
Černý Most – zástavba u konečné stanice metra	32
Hloubětín – Lehovec – Aloisov – Hutě	40
Reflexe výzkumu.....	40
Komunita a jednotlivec.....	40
Lepší místo	41
Hloubětín.....	42
Zažít město jinak – lokální akce s přesahem	44
Městská knihovna v Hloubětíně	46
H55.....	46
Využití stadionu v Hloubětínské ulici	47
Hloubětínská smeč a snaha o obnovu tradice nohejbalu	48
Ulice Oborská – propojení mezi Hloubětínem, Aloisovem a Kyjemi.....	49
Okolí Kyjského rybníka jako možné centrum severních lokalit Prahy 14	49
Lehovec	51
Občanská vybavenost pro obyvatele Lehovce	52
Lidé ohrožení sociální marginalizací a jejich velice aktivní vnímání a využívání veřejného prostoru	52
Neudržované veřejné prostranství	53

Relaxační zóny mezi paneláky jsou potřebné	53
Zázemí pro setkávání napříč generacemi	54
Graffiti jako forma zvelebování veřejného prostoru	55
Hutě	57
Panorama Kyje — nárůst obyvatel, absence občanské vybavenosti i informovanosti.....	57
Absence sportoviště přírodního charakteru.....	58
Prostředí kolem ulice Splavná - centrum Hutí.....	58
Úklidové akce jako forma zvelebování veřejného prostoru	59
Kyje — Hostavice — Jahodnice.....	61
Úvod.....	61
Kyje.....	62
Možnost sousedské slavnosti v rámci akce Zažít město jinak.....	62
Chybí přirozené centrum Kyjí.....	62
Obtížná pěší prostupnost zeleně.....	63
Oplocené dětské hřiště v Aloisově.....	63
Jahodnice	64
Rozvojové území pro budoucí centrum služeb	64
Pomoc s organizací kulturních akcí v TJ Sokol.....	64
Spolupráce se Sousedským centrem Jahodnice	65
Budoucnost parku Československých legionářů	66
Spolkový život v zahrádkářské kolonii Jahodnice	67
Řešení nepořádku ve veřejném prostoru.....	68
Chybí síť udržovaných cestiček mezi okolními městskými částmi	68
Slabé odhlučnění šterboholské spojky E65	69
Tzv. tichý asfalt na Českobrodské ulici.....	69
Sousedské centrum Jahodnice	70
BMX cyklo areál.....	71
Hostavice	72

Zpomalovací prvek – děti na kolech	72
Změna hlavní silnice na vedlejší v Nežárské ulici.....	72
Park Československých legionářů	73
Posílení přírodního charakteru oblasti mezi Hostavicemi a Kyjemi	73
Základní škola v zámečku v parku Pilská	74
Využití parku Pilská	76
Kombinace provozu v ulici Pilská a parkování před Hummer Dakar barem	76
Regulace rychlosti provozu v ulici Pilská.....	77
Pravidelná moderovaná komunitní diskuse	77
Vrch u Čihadel	78
Sousedská slavnost v Hostavicích	78
Komunitní kavárna v parku Pilská.....	79
Parkoviště při točně autobusů u parku Vidlák.....	79
Úprava cesty z náměstí Zdeňky Braunerové do parku Pilská	80
Změna hlavní silnice na vedlejší v Nežárské ulici.....	80
Okolí podchodu u zastávky sídliště Jahodnice.....	81
Blokovaný vstup do parkového prostoru z bytového resortu Skanska.....	81
Rekonstrukce hostavického potoka	82
Nárožní nástěnka.....	82
Doprava v ulici Francova	83
Odstranění zábradlí v ulici Vidlák.....	84
Toaleta pro řidiče MHD	84

Černý Most

Michal Lehečka

Reflexe výzkumu na Černém Mostě

Od jara 2013, kdy na Černém Mostě provedlo studio Anthropictures, z. s. první časově omezený komunitní monitoring, se toho na zdejším sídlišti dost změnilo. Od února 2014 jsem měl možnost prostředí zdejšího sídliště sledovat konstantně. Během práce na projektu *(Po)známe se? Participativní komunitní rozvoj*, která započala v dubnu 2015, se podařilo již rok probíhající výzkum zacílit na skutečnou mikroperspektivu, tedy podařilo se sledovat sítě vztahů a vlivů, které utvářejí a dotvářejí zdejší komunitní prostředí.

Čím více člověk proniká do sociálního prostředí, tím je jasnější, že komunita je jen zastřešující pojem, který často neodráží živost a nezachytitelnost vazeb a struktur jednání, jež mezi jednotlivci vznikají. Pojem komunitní život je často používán jako forma, za kterou se dá schovat leccos, často právě i činnost seskupení, která se reálně jako komunita příliš nechovají.

- **Lépe se osvědčuje pracovat s pojmem komunitní prostředí.** Tento pojem totiž nenavozuje dojem zdánlivě uniformních vztahů, ale *nese v sobě význam rozvolnění a dynamičnosti a strukturovanosti vztahů. Reaguje tak lépe na to, že zkoumaní jednotlivci jsou v své řadě vždy svébytnými individualitami.*
- Tím nemá být kritizováno, že jsou určitá seskupení taková, jaká jsou, ale naopak, že je třeba ke zkoumanému sociálnímu prostředí přistupovat spíše na základě analýzy sociálních vazeb a sítí, které mezi sebou mají jednotliví obyvatelé (často jsou členy mnoha komunitních prostředí).
- Sítě sociálních vazeb jsou nerozlučně spjaty s **materiálním světem**. Je proto možné konstatovat, že sídliště je do značné míry nejen kulisou sociálního světa svých obyvatel, ale také činitelem, který tento život dost razantně dotváří.

Obyvatelé sídliště "žijí" se sídlištěm ve velmi intimním vztahu, který jim umožňuje jednat a pohybovat se zde produktivně a pohodlně. Popis zaměřený pouze na

komunitní skupiny by právě toto proplouvání sociálním prostorem značně zplošťoval.

Základní socioekonomické faktory každodennosti

Před shrnutím pozorování "komunitního života" je třeba poukázat, právě na obecnější rovinu sociálního života lokality. **Sídlíště Černý Most je místem mnoha protikladů a na první pohled neviditelných napětí, jež vytvářejí svébytný charakter celé čtvrti.** Základní socio-ekonomické faktory, jež ovlivňují stav komunitního prostředí na Černém Mostě, a byly pozorovány během dvouletého výzkumu, jsou:

- Sociální a demografická skladba sídlíště Černý Most sama o sobě komunitní prostředí rozděluje do jasně vymezených okrsků, které spolu povětšinou formálně a otevřeně komunikují pouze sporadicky. Komunikace probíhá spíše na bázi každodenního užívání sídlíště. **Většina vztahů tak vyplývá z uplatňování "práva na sídlíště."** (srov. Lefebvre 1991). **Právo na sídlíště znamená v obecném významu možnost měnit skrze proměnu a starost o sídlíště i své životní a komunitní prostředí.**
- **Problematiku sociálního obrazu sídlíště umocňuje majetková struktura nemovitostí (panelových domů) a veřejných prostranství** - tento jev se ukazuje jako prubírský kámen dalších potenciálních rozbrojů v lokalitě (do snah o úpravy veřejného prostoru, až po vytlačování sociálně marginalizovaných do vnitřních periferií sídlíště nebo dokonce ze sídlíště).
- Funkčnost komunitního života nemusí záviset tak silně na přítomnosti "podpůrných" neziskových organizací, tedy tak, jak by se mohlo zdát z komunitního monitoringu z roku 2013. **Komunitní prostředí je primárně navázáno na místo,**

činnost a silné sociální vazby mezi členy skupin, které vedou do daleké minulosti (společné vyrůstání na sídlišti, nastěhování ve stejnou dobu, stejné zaměstnání). Vztahy mezi těmito skupinami mohou být udržovány i bez osobní komunikace, neboť projevy "práva na sídliště" často probíhají spíše v rovině činů, jež mají vliv na celý sídlištní "organismus".

Praha 14 je živoucím a vrstevnatým sociálním organismem, nicméně, komunitní prostředí se nedá uměle vytvořit:

- "Komunitní koordinátor by neměl iniciovat vznik nových komunit (vytvářet a přivést nové aktivní osoby)". To by byla sociálně inženýrská chyba.
- **Podpora komunitního života v současné fázi nemůže být "masovou" záležitostí, a to zejména z důvodu stavu občanské společnosti.**
- Proto byly přínosem naší práce právě citlivé intervence do již fungujícího prostředí (lidové kultury). Tyto činnosti vyžadují velký objem času a jejich výsledek nikdy není zcela jistý. **Terénní výzkum je během na dlouhou trať a není ani nemá být buditelskou činností, to je možná dalším kořenem nepochopení některých našich doporučení a tvrzení směrem k radnici.**

Komunita a jednotlivec

Jak bylo v úvodu zmíněno, součástí výstupů výzkumu by měla být v první řadě redefinice přístupu ke komunitě jako pojmu a zároveň zhodnocení přístupu k terénu jako celku. Ze dvouletého zkoumání komunitního prostředí na Černém Mostě tak vyplývá:

- Pojem komunity na základě pozorované sociální reality nezavrhuji, nýbrž **doporučuji s ním do budoucna pracovat pouze deklaratorně**, jako s pojmem, který sociální organizaci (zde v prostředí sídliště) pouze zastřešuje.
- **Komunita by tak měla být pouze značkou pro upozornění: "pozor zde vstupujeme do sféry sítě poměrně neprůhledných a velmi složitých sociálních vztahů na pozadí konkrétního sociálního prostoru - tedy do komunitního prostředí."** Komunity se navíc často překrývají.
- **Zkoumání komunitního prostředí neznamena, že by výzkumník - komunitní koordinátor - znal všechny obyvatele sídliště**, naopak zná jich pouze omezené množství (řádově okolo stovek obyvatel). Ty, se kterými je v kontaktu, střetává dlouhodobě a přistupuje k jejich výpovědím, jednání a praktikám detailně a

zasazuje je do dalších vztahů, které jsou dány interakcemi s prostředím, ve kterém se dějí. **Základní jednotkou výzkumu je tak jednotlivec, nikoli komunita.**

- **Komunitní prostředí Černého Mostu tudíž není možné chápat, jak by se mohlo zdát z původního komunitního monitoringu, jako soupis "komunit" jejichž vzájemné vazby mezi sebou a k**

prostředí byly pouze obecně naznačeny. Tehdejší půdorys výzkumu to ani více nedovoloval.

- **Pojetí aktualizace komunitního monitoringu tudíž nebude podléhat pouze tomu, jaká komunita kde působí, nýbrž také snaze o popsání základních mezikomunitních i ne-komunitních vztahů a jevů, fenoménů a míst, která udržují a podněcují každodenní život a na nichž je možno do budoucna stavět obecnou debatu o tom, jak rozvoj komunitního prostředí na Černém Mostě podporovat.**

Aplikace Lepší místo

V rámci projektu jsme dlouhodobě promýšleli jak zanechat informace o komunitním prostředí do přehledné aplikace. Většina témat, která jsou zanesena do speciálně upravené mapy aplikace [Lepší Místo](#), jsou uvedena i v následujícím textu. Zde ve více rozvinuté rovině. **Jednotlivá témata v aplikaci najdete odděleně pod jednotlivými prostorovými body (pro přihlášení použijte návod v přílohách dokumentu).**

V textu na sebe témata logicky navazují, protože je důležité zdůraznit právě vztahy, které mezi jednotlivými jevy či tématy jsou, a tak dopomoci pochopení toho, proč každodennost v lokalitách funguje tak, jak funguje.

Aktualizace komunitního monitoringu představuje strukturovanější na však prostorově vizualizované zachycení toho, co je zaneseno v internetové aplikaci. **Proto je dobré tyto dva zdroje používat dohromady, obraz zkoumaných lokalit tak bude nejcelistvější.**

Návody na používání aplikace naleznete na odkazech [návod na registraci](#), [návod na přidání tipu](#), [návod na sledování jiných tipů](#).

Vztahy a témata lokální diskuse (aktualizace monitoringu)

Tématům se budu věnovat v podkapitolách zaměřených na jednotlivá sousedství Černého Mostu. Následující struktura práce podléhá tomu, jak jsem během trvání projektu v komunitním prostředí působil. Všechny důležité body, které vznikly s diskuse s občany a mého pohybu v terénu, jsou zadány do aplikace [Lepší místo](#) (Lepší místo), kde je možno je nahlédnout v prostorové podobě. **Popis nezachycuje a ani nemá ambici zachytit celistvý obraz života v lokalitách, nýbrž popisuje jevy a události, které sledovanou část komunitního prostředí charakterizují.** Často se jedná o konfliktní problémy, které se zdají být na první pohled neřešitelné, ze zkušeností v oblasti "Vyběralky" si však dovoluji tvrdit, že zvýšená míra komunikace a zmírnění některých názorů by mohlo dlouhodobě vést k produktivní diskusi.

Některá problematičtější témata, jejichž zveřejnění by mohlo obyvatelům způsobit problémy, jsou z etických důvodů vynechána.

Oblast sídliště Černý Most jsem podle toho, jak je zdejší život organizován, rozdělil do čtyř sousedství, která se během pozorování ukázala jako provázané celky. Mezi jednotlivými sousedstvími jsou jasné prostorové i symbolické hranice. Zároveň se dá říci, že tyto hranice někteří obyvatelé a skupiny svými vazbami a činnostmi frekventovaně překračují:

1. Černý Most I (Rajská zahrada)
2. Černý Most II – oblast mezi Centrálním parkem a Ocelkovou ulicí (pracovní název Střed)
3. Černý Most II – "Vyběralka"
4. Černý Most II – oblast bloků okolo konečné stanice metra

Sídliště Černý Most I – oblast Rajská zahrada

O oblasti Rajské zahrady si bohužel nesu terénní znalosti zejména z dob, které předcházely zahájení projektu *(Po)známe se? Participativní komunitní rozvoj*, neboť jsem – v souladu s odezvou a kontakty v sídlišti – věnoval od dubna 2015 do března 2016 pozornost spíše dalším sousedstvím, která budou popsána níže.

Sídliště Černý Most I je nejstarším obytným celkem zdejšího sídlištního komplexu. Tato část byla obydlena na konci 70. let 20. století, charakter sídliště je tak v posledních letech poměrně klidný, neboť sídliště zestárlo. Většina komunit definovaných v Komunitním Monitoringu z roku 2013 stále funguje, nicméně jedná se zejména o komunity navázané na oficiální organizace, působící v lokalitě (Motýlek, Červený Kříž, Mateřské školky). Následující podkapitoly popíší neformální projevy občanského života v lokalitě. Jak opakuji, vzhledem k vytížení v ostatních lokalitách jsem se této oblasti příliš nevěnoval, proto zmiňuji jen tři větší témata, která mají přesah do obecnější sféry vztahů mezi občany na Praze 14. Pro další informace o sousedství nahlédněte do monitorovacích zpráv za poslední dva roky, naleznete [zde](#) a [zde](#).

Šenk na Rajské, Cíglerova 1105

V prostorech místní hospůdky se schází zejména dlouholetí obyvatelé (někteří zde žijí skoro 40 let), kteří mají o životě na Černém Mostě velmi hluboké znalosti. Místo je ovšem oblíbené mezi lidmi všech věkových kategorií, neboť hospoda v paneláku láká právě netradičním umístěním. V prostorech hospody se v pravidelných periodách scházejí i muzikanti na takzvané "hrané" tedy večery s tramskou a country muzikou (kontakty na tyto muzikanty byly předány Praze 14 kulturní). V

sídlíštním kontextu se jedná o nebyvalý projev lokální kultury. Už od dopoledních hodin, kde se zde scházejí místní důchodci, si můžete vyslechnout vyprávění o každodenních starostech místních obyvatel, ale i neuvěřitelné historiky o minulých časech na sídlišti, jež dotvářejí specifický a přátelský charakter místa. Právě štamgastská komunita představuje zajímavý vzorek každodenního života a tedy i mnoho témat, která jsou pro celé sousedství typická.

Dům sociálních služeb, Bojčenkova 1099

Z hlediska komunitního prostředí se na rozdíl od Šenku na Rajské jedná o místo značně problematické. Plánovaná dostavba budovy místní instituce, která se stará o naše nejstarší spoluobčany, poukázala na veliké napětí, jež může problém péče o osoby na sklonku života vyvolat. Mezi okolními obyvateli lze pozorovat nevoli, která byla podpořena i peticí, k jejímuž výboru se mi nepodařilo během výzkumu osobně dostat i přes opakované kontaktování jejích členů.

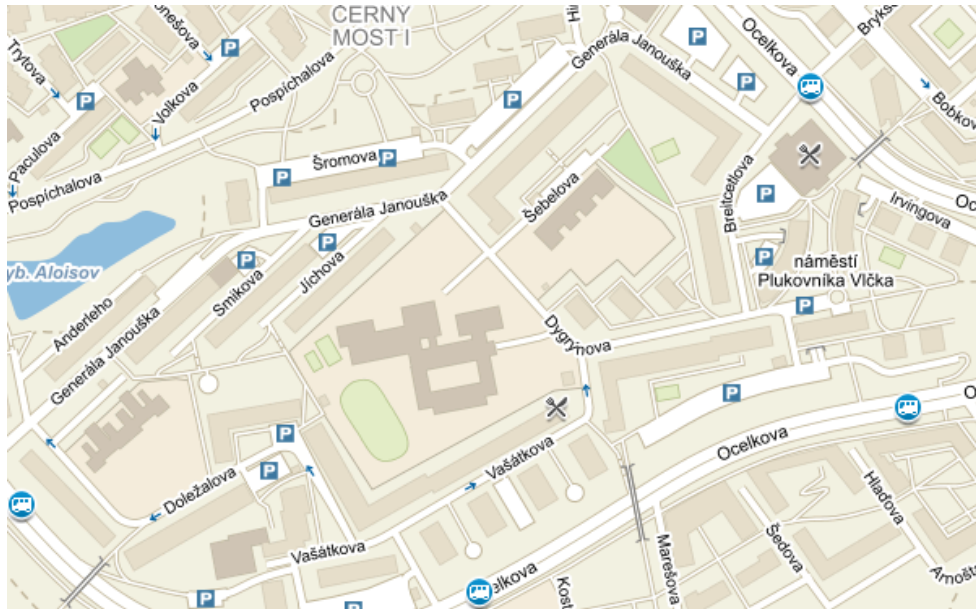
- Argumenty **proti** dostavbě jsou různé – zejména jde o **navýšení objemu stavby či nechuť mít na očích "poslední věci člověka"**. Mezi některými místními také koluje příběh o tom, že nový "důchodák" měl stát v oblasti Rajského Vrchu (údajný slib z minulosti).
- Argumenty **pro** dostavbu jsou taktéž jasné – **sídlíště stárne a Praha 14 nemá zařízení pro seniory, které by bylo schopno budoucí nárůst jejich počtu pojmut**. Tento nepříjemný konflikt v současnosti stojí na nemožnosti konsenzu mezi místní samosprávou a obyvateli a **udržuje v okolí objektu poměrně napjatou náladu, což vede k praktické nemožnosti komunikace mezi jednotlivými stranami**. Pohyb a výzkum v lokalitě jsem i přes neopodstatněné nařčení ze strany radnice, že rozdmýchávám v místně negativní nálady, opustil již na jaře 2014. I z tehdejšího pobytu však mohu tvrdit, že zdaleka ne všichni místní obyvatelé byli proti dostavbě.

Workoutové hřiště, Bojčenkova 1094

Ihned po instalaci (na podzim 2014) se toto cvičiště ukázalo jako velmi vhodné a využívané. **Pravidelně zde můžete potkat poměrně početné skupinky cvičících. Ve chvílích, kdy zde nejsou přímo cvičící se na přilehlých lavičkách, scházejí party místní mládeže, které jsou pro okolní obyvatele často problematickým projevem lidské aktivity ve veřejných prostranstvích.**

- Tento motiv je důležitý právě z toho hlediska, že **monitorujeme vztahy** mezi jednotlivými uživateli a cílovými skupinami, které se na sídlišti pohybují.
- Poukazuje na **obecný konflikt starších x mladších obyvatel**, jenž bohužel většinou končí řešením ve prospěch těch starších, kteří ve vztahu k místní samosprávě a dalším institucím požívají větší autority (o podobnou situaci se jedná právě i u dostavby Domu sociálních služeb).
- **Mládež většinou svoji pozici nevyjednává a do diskuse se nezapojuje**, což je možno považovat za přirozené. Proto mohou být určitým držitelem hlasu mládeže místní sociální pracovníci (Jahoda, o. p. s., Nízkoprahový klub Pacific). **Tento problém se vyskytuje na celém území sídliště, přičemž lze konstatovat, že tyto sociální programy často pracují se stejnými klienty a mají tak o místní mládeži velmi podrobné informace.**
- **Mládež je postupně vytlačována z místa na místo**, což je dlouhodobě velice neproduktivní stav zejména pro orgány místní samosprávy, ale i například pro městskou policii. **Problém tudíž nemizí, ale posouvá se v prostoru.**

Černý Most II — oblast mezi Centrálním parkem a Ocelkovou ulicí (pracovní název Střed)

Oblast severnější části sídliště Černý Most II je asi nejspeciřtější a z hlediska života ve veřejném prostoru nejživější souseřství na Černém Mostě s rozmanitým sociálním složením obyvatel. **Většinou obyvatel (zejména ne-romů) je však tato rozmanitost hodnocena spíše jako negativní vlastnost prostředí.**

Jsou zde části s panelovými domy, které jsou v osobním vlastnictví obyvatel. Zároveň tu jsou oblasti s domy, které vlastní Magistrát hlavního města Prahy, jež se vyznačují značnou nestabilitou obyvatelstva a ohrožením sociální marginalizací. Právě z této dvojakosti ve vlastnictví místních bytových objektů částečně vychází projevy prostorové segregace. Tento fenomén je možno pozorovat na celém Černém Mostě. **Osobní vlastnictví bytů dává jejich majitelům větší mandát k jednání a "nárokování" prostor okolo domů.** Některé okrajové skupiny, které v prostoru skutečně "žijí" se ale ke slovu dostávají pouze zřídka. Právě na tento jev se zaměřila činnost komunitní skupiny pro tuto oblast (viz shrnutí z jejich setkání).

- **Většinová populace se ve vztahu k veřejným prostranstvím a lokálnímu společenskému životu projevuje jako nepříliš aktivní.**
- Některé malé skupinky veřejný prostor užívají velice frekventovaně. Tato činnost není zpravidla formálně organizována.
- Napětí mezi místní romskou a neromskou komunitou není na první pohled příliš zjevné. Ukazuje se ale během osobních rozhovorů s místními obyvateli. **Romští**

obyvatelé celého Černého Mostu (informaci jsem získal zejména v této lokální komunitě) se často setkávají s tím, že jim je znemožněno navštěvovat některé místní restaurace. Důvody nejsou zcela zřejmé, zpravidla jsou spojovány z hlučností a "nepřizpůsobivostí" jejich chování. Tyto projevy nesnášenlivosti jsou na Černém Mostě více než běžné (jsou ověřeny taktéž v diskusi s majiteli některých nejmenovaných černomosteckých restaurací).

- **Po zprovoznění hřišť při ZŠ Generála Janouška je lokalita jednou z nejživějších částí sídliště, a to zejména z hlediska volnočasových aktivit dětí ve veřejném prostoru.** Dá se předpokládat, že míra využití hřišť trochu poklesne se znovuotevřením zrekonstruovaného hřiště při ZŠ Vybíralova, které je flexibilnější a kapacitně využitelnější.

Další specifika a vztahy v lokalitě se pokusím popsat na základě jednotlivých témat.

Aktivní obyvatelé zapojení do kulturního rozvoje, ulice Vašátkova a Doležalova

Ve výčtu témat a prostředí, kde se "něco" děje, je třeba uvést na prvním místě z mého pohledu asi nejaktivnější místní uskupení. Jako komunitní koordinátor jsem dlouhodobě spolupracoval se skupinkou obyvatel, kteří jsou i členy místní komunitní skupiny (viz shrnutí setkání komunitní skupiny Černý Most střed).

- **Někteří z těchto lidí se organizují okolo místního baru Plecháč v Doležalově ulici.** Konají se zde různé oslavy a pravidelní návštěvníci podniku mezi sebou mají poměrně úzké vazby a různě si vypomáhají nebo spolu například pořádají oslavy narozenin.

- **Další skupinka, která je tou předchozí částečně propojena, svoje vyžití směřuje do exteriéru. V obecnosti se jedná o "smíšenou" skupinu sestávající s příslušníků romského etnika i ne-romů. Členové skupiny jsou zejména mladší rodiče s malými dětmi, proto jejich aktivity směřují zejména k tomu, aby aktivně a kvalitně trávily volný čas právě jejich děti.**

Z hlediska sociální struktury se jedná o obyvatele, kteří patří spíše do "nižších pater" sociálního prostoru sídliště. Zároveň jde o osoby, které jsou s místem velmi pevně svázány, většina z nich tu bydlí od dostavby sídliště, nebo od narození, což velmi umocňuje jejich citový vztah k místu. **Právě tyto obyvatelé jsou nejvíce ohroženi nezaměstnaností a nedobrovolným vystěhováním. Mnoho z nich tak žije v neustálém stavu existenciální nejistoty. Situaci nenapomáhá ani přístup Úřadu**

práce, jenž v lokalitě vyvolává zhruba od poloviny roku 2015 mnohé vášně, kvůli zpřísnění agendy okolo vyplácení dávek v hmotné nouzi (tato situace byla i medializována Českou Televizí, ve večerních zprávách ze 13. 11. 2015). Palčivou situaci se snažil řešit jednáním s Úřadem práce i místní sociální odbor, nicméně neúspěšně. I proto je vhodné tyto obyvatele budoucna podporovat.

S obyvateli jsem se během plnění našeho projektu velmi často scházel. Ve spolupráci s nimi se podařilo a do budoucna podaří uspořádat několik sousedských a sportovních akcí:

- Sousedské vaření – romská kuchyně (pořádalo Youth Included, 28. 8. 2015).
- Dvě setkání komunitních skupin (4. 11. 2015 a 4. 2. 2016)
- Fotbalový turnaj v rámci kampaně Setkání kultur (uskuteční se 9. 4. 2016).

Aktivní komunita se schází prakticky na denní bázi, a to zejména v letních měsících. Svoje aktivity však začíná rozšiřovat i mimo oblast.

- V poslední době si aktivní matky z této skupiny domluvily na Plechárně pravidelné zapůjčení malého sálu na cvičení zumbly.
- Svoje aktivity chtějí propojit i se vzděláváním vlastních i dalších dětí v oblasti romského jazyka.
- Jedna z členek skupiny rovněž v současnosti zakládá sociální organizaci, která by měla do budoucna pomáhat právě osobám v hmotné nouzi.

Členové komunitního prostředí jsou v kontaktu rovněž s pracovníky Prahy 14 kulturní a pracovníky Jahody, o. p. s. Komunitní prostředí je tak propojeno s organizacemi, které je mohou v jejich činnostech do budoucna dále podpořit.

Problémy s vybaveností veřejného prostoru, zejména Vašátkova, Doležalova

Jevištěm života komunitního prostředí je v případě příznivého počasí právě veřejný prostor. Prostor těchto ulic se vyznačuje zejména nedostatečnou infrastrukturou a občanskou vybaveností. Absence vybavení je důsledkem jak stížností na rušení pořádku, tak tím, že finální infrastruktura zdejšího sídliště nebyla nikdy plně instalována (dostavba po roce 1989). Místní spatřují nedostatky zejména v těchto bodech:

- **Místo k sezení ve veřejném prostranství.** Skupinky rodičů s malými dětmi musí kvůli chybějícím odpočinkovým zónám sedět na poklopu kolektoru nebo na zadním schodišti jednoho z panelových domů směrem ke hřišti Generála Janouška.
- **Absence hřiště.** Chybí zde volně přístupné hřiště pro nejmenší děti s možností posezení pro rodiče. Z DDM obyvatele podle jejich tvrzení vyhánějí, hřiště v Centrálním parku je pro změnu hodnoceno jako vzdálené a nebezpečné z důvodu blízkosti vody. Obecně se nabízí parcela u severního průčelí domu v Doležalově ulici 1041–46, která je ve správě Úřadu městské části Praha 14.
- **Přecházení přes ulici.** Městský strážník by podle místních matek měl hlídat přecházení dětí v Doležalově ulici (u baru Plecháč, kde není přechod), a to zejména v ranních hodinách, neboť tudy děti přebíhají po cestě do školy.
- **Prostor zadních vchodů L-Bloku Vašátkova/Doležalova.** Toto téma je zmiňováno zejména v souvislosti s problémy s policií, drogovou kriminalitou a krádežemi. Podle obyvatel se policisté věnují nedůležitostem. V koordinaci bylo domluveno urgování patrol, aby chodila do některých specifických míst (radní upozorní orgány policejních složek). **Místní obyvatelé by však byli ochotni s místem pracovat – zvelebovat.**
- **Odpadkové koše.** Nedostatek odpadkových košů městské části (pouze dva – u Večerky v rohu Doležalovy a u nábytku Idea) a košů na psí exkrementy. Problém je v současné době předán k řešení místnímu Odboru ochrany prostředí a dopravy.

Základní škola Gen. Janouška, Gen. Janouška 1006

Místní škola je velice progresivním pracovištěm, které se snaží intervenovat i vně budovy, tedy propojovat se s rodiči a okolními "komunitami". Dlouhodobě se zapojuje zejména do projektů pořádaných Prahou 14 kulturní. Mimo těchto činností je:

- škola v současné době vybavena velmi kvalitními hřišti, která jsou určena pro celou plejádu sportovních činností.
- nabízí v odpoledních hodinách i velké množství zájmových a sportovních kroužků.

Je nutno podotknout, že velké množství dětí z okolí se bohužel nachází v situaci, kdy si jejich rodiče nemohou dovolit za zájmové činnosti svých dětí platit. Proto je důležité, aby v místě fungovala veřejná hřiště a doplňkové bezplatné programy.

Sportovna — provozovatel místních hřišť, Gen. Janouška 1006

Po zprovoznění místních hřišť bylo rozhodnuto, že tato přejdou do správy externí organizace. Místní Sportovna (provozuje ji Kovácká provozní, o. s.) cílí na různé aktivity: od pronájmů fotbalového hřiště na futsalovou ligu, přes pořádání hokejbalových kroužků a turnajů, až po volné hodiny, kdy jsou hřiště zpřístupněna všem.

Právě s přístupností hřišť pro místní mládež je dlouhodobě problém, který se za více než půl rok připomínkování nepodařilo vyřešit intervencemi k vedení Sportovny ani urgencemi na místní úřad. Vedení Sportovny je nicméně velmi otevřené a komunikuje velmi dobře, tudíž se dá očekávat, že provoz bude brzy optimalizován.

- **Veřejný provoz hřišť byl garantován ve všední dny od 15:00 od 18:00** (v zimní měsíce), **hřiště jsou však otevírána nedůsledně**, což vede k nebezpečným situacím, kdy děti přelézají pětimetrový plot, nebo v krajních případech demolují oplocení hřiště.
- **Přes víkend pak nemají děti často vůbec kam jít**, což je z hlediska neustálé dětské poptávky pro hřišti naprosto neadekvátní.
- **Děti si následně často hrají přímo na ulicích**, čímž vzniká další zbytečné nebezpečí, zejména z hlediska automobilového provozu.

Zdá se, že situace spěje ke zdárnému řešení, neboť se na základě kontaktu předaného komunitním koordinátorem jeden z členů místní aktivní skupiny obyvatel dohodl s vedením Sportovny na "kustodování" hřiště. Pokud se spolupráce osvědčí, jedná se o ideální formu správy, neboť nový kustod bydlí v panelovém domě, který k hřištím přímo přiléhá. Ohledně jarního provozu se šla pracovní skupina, aby byl provoz hřišť, co nejvíce optimalizován, zejména pro místní děti a mládež (posun otevíracích hodin).

Steetwork and Fun (červen — listopad 2015)

Lokální hřiště, ale i další veřejná prostranství v okolí základní školy Gen. Janouška se stala ve výše uvedených měsících dějištěm různých aktivit, které zde prováděli terénní animátoři programu Streetwork and Fun. Program, jenž byl podpořen Prahou 14 a byl provozován organizací Jahoda, o. p. s. se soustředil na naplňování volného času a je modelovým příkladem toho, že kvalitní program pro děti a mládež může být umocněn právě kvalitou prostoru a zázemí.

- **Program na sebe velmi záhy navázal desítky místních dětí**, zároveň se ale podařilo navázat kontakty i s rodiči dětských klientů.
- Terénní animátor si zpravidla chodil do lokality s dětmi **povídat a hrát či sportovat (cca dvakrát až třikrát týdně)**, zhruba jednou za čtrnáct dní zde však v rámci programu pořádal i sportovní či zábavní akci (např. fotbalový, florbalový turnaj, vybíjená, závody koloběžek).
- Skupinka dětí se zapojila i do fotografického projektu "**Černobílý Most?**", který je další ze součástí našeho projektu (*Po*)*Známe se? Participativní komunitní rozvoj* (viz sedmou monitorovací zprávou).

Komunikace mezi dětmi, terénními pracovníky a rodiči tak daleko přesáhla působení projektu.

Tento intenzivní vztah s cílovou skupinou je možno do budoucna velmi citlivě a reaktivně rozvíjet. **V současné době je vyvíjena aktivita, aby byl v letošním roce (květen - říjen) program znovu provozován.**

Městská knihovna, Gen. Janouška 1060

Místní pobočka Městské knihovny v Praze dlouhodobě funguje jako místo, kam mohou zejména v zimních měsících zajít místní děti, půjčit si knížku, nebo si na

omezenou dobu zasurfovát na internetu. Zároveň zde nabízí plno akcí zaměřených zejména na rozvoj dětských schopností spojených se čtením. **S knihovnou se podařilo navázat kontakty díky setkáním Sítě lokálního partnerství a doufáme, že se tak podařilo pracovníkům knihovny navázat i další kontakty na místní subjekty.** Obecně tak knihovna doplňuje spektrum vyžití zejména pro děti, a to především v zimních měsících.

Dětské hřiště u Azylového domu, Šromova ulice, Centrální park

Díky své poloze přitahuje dětské hřiště velké množství rodičů s dětmi. Zejména v teplých měsících se zde v odpoledních hodinách a o víkendech schází značné množství lidí (řádově se dají počítat na desítky). **Společně s hřištěm u Jahody (Vybíralova ulice) jde o jedno z nevyužívanějších na nejoblíbenějších hřišť, jehož kapacita je však často téměř překročena.** Hraniční poloha hřiště určuje, že se zde mísí obyvatelé sídliště Černý Most I a II. Nicméně pro některé obyvatele Černého Mostu II je toto hřiště již příliš vzdálené (viz absence hřiště, podkapitola Problémy s vybaveností veřejného prostoru). V podvečerních a večerních hodinách se uživatelé hřiště obměňují, místo rodičů s malými dětmi se zde a v přilehlém okolí scházejí místní dospívající.

Švejk restaurant Na Mostě, Vašátkova 1024

Tento podnik je tradiční lokální hospodou s velmi přátelskou obsluhou a "štamgastskou" skupinou, která se zde schází pravidelně, aby její členové podiskutovali, nebo si zahráli karty. Někteří z místních obyvatel místo nazývají „Step“, podle jeho předchozího názvu. Místní komunita místo hojně navštěvuje, posedět se dá i na příjemné zahrádce s částečným výhledem k parku U Čeňku a na golfové hřiště. Vedle Šenku na Rajské a baru Plecháč se jedná o další velmi zajímavé sídlištní pohostinství, které poukazuje na to, že s prostředím sídliště se dá pracovat i velice osobitě a mohou tu vznikat velmi příjemné rekreační zóny.

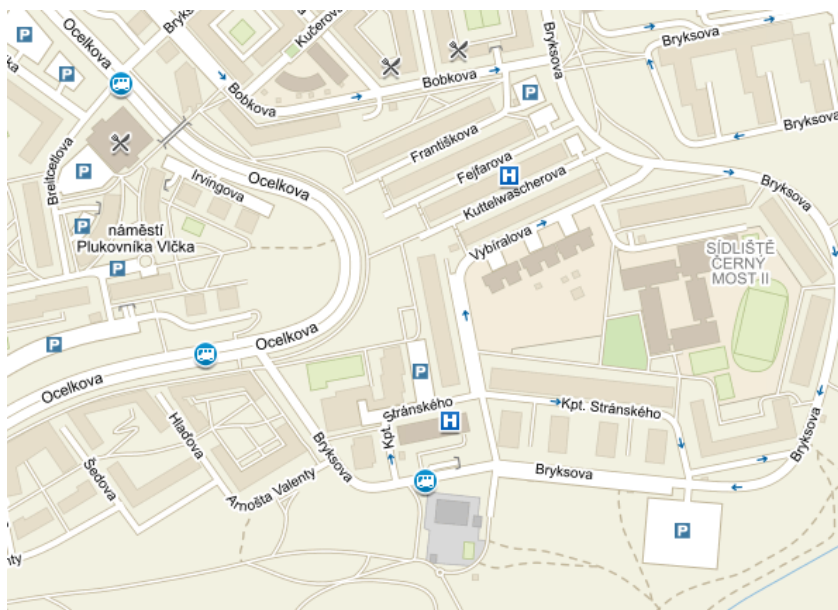
Nedělní Bohoslužby v Galerii Čtrnáctka, Náměstí plukovníka Vlčka 685

I sídliště Černý Most, ač nemá žádný kostel, je "místem Boha." V neděli v deset hodin se v galerii Čtrnáctka pravidelně koná bohoslužba vedená místním kazatelem Církve

Bratrské Pavlem Trefným. Místní komunita nicméně není konfesně vyhraněná, schází se zde příslušníci několika reformovaných církví v podstatě z celého Černého Mostu. Právě v konfesní rozmanitosti tkví přidaná hodnota sdružování tohoto velmi volného uskupení.

Skupina se organizuje i navenek, přičemž se zapojuje zejména do kampaně na podporu údržby veřejných prostranství "Chceme tu mít čisto!!!".

Černý Most II — „Vybíralka“

Oblast, pro kterou se v poslední době zažil název "Vybíralka", tedy spodní část sídliště Černý Most II, která do sebe pojímá ulice Vybíralova, Kpt. Stránského, Bryksova, Františkova, Fejfarova a Küttelwascherova, se v rámci výzkumu ukázala jako vztahově nejbohatší prostředí.

To je jedním z důvodů proč se oblast "Vybíralky" stala předmětem pilotního projektu určeného k vytvoření koncepce revitalizace pražských sídlišť, který jsme v rámci projektu *(Po)Známe se? Participativní komunitní rozvoj* pomáhali rozvíjet, koncipovat a částečně i realizovat spolu s Městskou částí Praha 14, Prahou 14 kulturní a Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy (dále IPR).

Stav místního prostředí je nakloněn otevřené komunikaci a je ovlivněn mnoha faktory, které se pokusím postupně vysvětlit. Historicky silný sousedský a komunitní život vyplývá zejména z těchto faktů:

- Sídliště bylo zastěhováváno podle jednotného klíče – na základě pracovního úvazku v jednom z národních podniků nebo orgánů státní správy. **Díky tomu, že se zde někteří obyvatelé znali již z práce** (např. ČKD, Praga), měly sousedské vazby již od počátku existence sídliště poměrně silné zázemí. Tato původní **komunita si obecně klade největší „nárok“ na sídliště, neboť se její členové považují za skutečné starousedlíky.**
- **Sousedská komunita je dlouhodobě a pevně** – což není překvapivé – **spjata také se správou místních panelových domů** – někteří (i bývalí) předsedové

místních Společenství vlastníků jednotek (dále SVJ) se velmi aktivně angažují ve všech možných aktivitách, které jsou v sousedství v poslední době rozvíjeny.

- **Velmi silně se v lokalitě projevuje i sousedská skupina obyvatel domu se speciální službou pro hendikepované v ulici Kpt. Stránského.** Tito obyvatelé jsou viditelní díky aktivitě v některých v neziskových organizacích, zároveň se zapojují do diskuse v otázkách každodenního života a rozvoje lokality.
- **Platformu pro rozvoj místní mládeže a střetávání místních rodin s dětmi přináší do lokality již mnoho let nezisková organizace Jahoda.** Jejím "rukama" tak prošla řada obyvatel, kteří zde dnes bydlí a vychovávají tu děti. Důležitost organizace spočívá hlavně ve skutečnosti, že monitoruje situaci osob, které na sídlišti vyrůstají, tedy v případě sídliště Černý Most, první generace dětí, které se do sídliště "zjednodušeně řečeno" narodily.

Výše zmiňované kategorie jsou základem pro popis místní situace tak, jak jsem ji mohl pozorovat během posledních dvou let.

Společenství vlastníků jednotek — základ občanské společnosti v lokalitě

Již výše zmiňovaná SVJ jsou v otázkách projednávání otázek místního rozvoje nesmírně důležitou oporou sousedství. V prostředí „Vybíralky“ se aktivita místních předsedů a dalších osob spojených s panelovými domy zjitřila zejména v souvislosti s problémy okolo optimalizace projektu stavby obytného komplexu Canaba na parcele, která přiléhá k sídlišti na jihu.

Pro podrobný vývoj situace okolo tohoto projektu doporučujeme pročíst všechny monitorovací zprávy počínaje 1. Monitorovací zprávou (z období únor až duben 2014). V kostce se dá říci, že zdejší prostředí, které bylo zpočátku místní samosprávou hodnoceno jako nepřátelské a nesvolné k produktivní komunikaci, se v konečném důsledku ukázalo jako velmi aktivní hráč, který tváří v tvář developerovi dosáhl příslibu nemalých ústupků v detailech realizace (snížení koeficientu zastavení, návrhy řešení parkování apod.).

Na základě komunikace o tomto palčivém problému jsem se s místními obyvateli v rámci naší diskuse dostal i k jiným tématům, která v dlouhodobém horizontu vedla mimo ustavení místní komunitní skupiny (viz zápisy ze setkání) také k započetí snah o zapojení „Vybíralky“ do aktivit, které paralelně plánoval Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy (dále IPR).

Petr Zeman — bývalý školník lokálním aktivistou

Komunitní monitoring by byl zjednodušující, kdyby nebyl schopen nahlédnout i skutečnou mikro-rovinu rozvoje lokality, tedy rovinu aktivních jednotlivců. Petr Zeman je toho skutečným důkazem, neboť ukazuje, že k rozvoji vzájemnosti mohou dopomoci i činnosti jednotlivce, které jsou v první chvíli hodnoceny velkou částí okolí jako negativní. **Tento člověk stál u zrodu petice proti revitalizaci prostoru před základní školou Vybíralova 964, za což sklidil zejména ze strany místní samosprávy a vedení místní školy negativní reakce.** Díky tomu, že tehdy kontaktoval Institut plánování a rozvoje a velmi záhy se propojil i s dalšími složkami místního prostředí (komunitní koordinátor, Praha 14 kulturní, SVJ), stal se **velmi důležitým lokálním hráčem.** Mimo to byl v průběhu mého výzkumu zaměstnán v rámci struktur místní samosprávy. **V současnosti se na půdorysu celé Prahy 14 projevuje velmi aktivně (Vycházky po Praze 14, Vybíralka 25) a zároveň založil facebookovou skupinu určenou pro diskusi o lokálních problémech „Vybíralky“ a okolí.** Bez toho, že by musel být primárně členem jakékoli skupiny, se Petr Zeman stal osobou, která funguje napříč komunitními prostředími „Vybíralky“ a nesmírně je obohacuje svým aktivním přístupem.

Plechárna — centrum lokální kultury a projekt, který tříbí diskusi, Bryksova 1002

Plechárna je v lokálním kontextu poměrně novým, ale důležitým a diskutovaným faktorem. Její obraz funguje ve dvou úrovních, první je spíše symbolická a odvíjí se od komunikace s bezprostředním okolím, druhá se týká samotného provozu. Tyto úrovně jsou v rozporu. Nesoulad se však soustavnou komunikací daří dlouhodobě snižovat. Plechárna tedy představuje dva extrémy:

- téma, které štěpí místní komunitu (vynaložené finance, aktivity pro mladé, považována za centrum pro romskou komunitu apod.),
- a zároveň představuje prostor k využití, který je otevřený diskusi o jakémkoli nápadu, tedy místo, které má komunitní prostředí a sousedy spojovat.

I přes to, že byla Plechárna prakticky po celou dobu mého výzkumu uzavřena (oficiální otevření proběhlo až 2. března 2016), zůstala v přílehlých oblastech stálým tématem, protože pro některé místní obyvatele **zosobňuje aktivity místní radnice, zejména starosty Radka Vondry**. Plechárna navíc poměrně dlouhou dobu nebyla v kontaktu právě s prostředím

místních SVJ, což jsem dlouhodobě zdůrazňoval jako hlavní komunikační deficit Plechárně směrem k jejímu bezprostřednímu okolí. **Právě díky aktivitě místních předsedů SVJ, kteří chtějí aktivně zasahovat do "provozního řádu" susedství, byla znovuobnovena pracovní skupina "Plechárna" určená pro diskusi nad provozem Plechárně, ale i o dalších problémech lokality.**

Díky těmto pravidelným skupinám, navíc ve spojení se setkáváním na každodenní bázi a v rámci komunitních skupin, se podařilo vyřešit základní problémy mezi jednotlivými stranami a dokonce dosáhnout velmi úzké a dlouhodobé spolupráce (Vybíralka 25).

Aktivity, které budou na Plechárně probíhat, reagují na širokou poptávku místních organizovaných i neorganizovaných jednotlivců - vrátí se sem Boxerský klub, lekce skateboardingu a mnoho zájmových a pohybových kroužků (pro bližší program kontaktujte zástupce [Plechárny](#)).

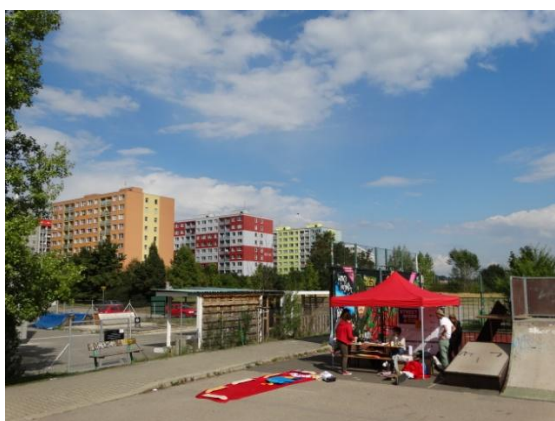
Kavárna Plechárna, Bryksova 1002

Velkým přínosem pro lokalitu je také „plechárenská“ kavárna, která nabízí klidné zázemí pro všechny skupiny obyvatel i dětský koutek pro děti. **Velkým přínosem kavárny je také to, že díky svému provozovateli, organizaci Neposeda, z. ú. Kavárna pracuje na bázi startovacích pracovních míst. V kavárně vás tak obslouží místní obyvatelé.**

Část okolních obyvatel v poslední době vyjádřila nesouhlas s tím, že se **kavárně nesmí kouřit** a že si podle provozního řádu smí zapálit až za plotem areálu. Jak se z diskuse na sociální síti Facebook ukázalo, tato situace nemá řešení, neboť i snaha o zpříjemnění prostoru ke kouření byla místním "rozhněvaným" kuřákům málo. Největším problémem pro skupinu stěžovatelů je to, že musí jít až za plot, tedy, že nestačí opustit budovu. Zákaz kouření v celém areálu nicméně vychází ze zkušeností, kdy se zde vyskytuje velké množství dětí z přílehlého skejtparku.

Skejtpark, Bryksova 1002

Místní veřejný skejtpark, který má ve správě sdružení 3B Sport, je dlouhodobě, a právě i přes rekonstrukci Plechárný, v očích obyvatel s Plechárnou nerozlučně svázán. Nutno podotknout, že ve většině případů negativním způsobem. **Tato situace klasickým úkazem boje o "právo na město", v tomto případě poněkud paradoxního, protože skejtpark je vně sídliště. Zároveň je skejtpark autentickým místem, kde mohou děti z celého sídliště "zazevlit" a být alespoň na chvíli mimo dosah dospělých.**

Snahy o absolutní kontrolu nad dětským životem by vedly pouze k větší touze po "zažívání. Jevy, které jsou hodnoceny jako negativní, se nikdy zcela nevymizí a zde jsou alespoň částečně na očích. V prostoru skejtparku se schází mnoho zájmových skupinek mládeže – od těch, co tu skutečně jen "zevlí" a pozorují ostatní, přes mladé scootery (koloběžkáře) a skejťáky, až po

zkušené harcovníky z jádra původní skejťácké komunity z Prahy 14. Proto se tu vytváří velmi rozmanité a pro všechny obohacující prostředí.

Jahoda, o. p. s., Vybíralova 969

Tato místní organizace vstupuje do sousedského života a lokální diskuse velmi frekventovaně. Jako komunitní koordinátor jsem s touto organizací navázal během dvou let výzkumu velmi úzké kontakty, které vedly i k přímé spolupráci na projektu Streetwork and Fun, díky němuž se recipročně podařilo podpořit i projekt *(Po)Známe se? Participativní komunitní rozvoj*. **Pracovníci Jahody jsou zároveň v pravidelném kontaktu s personálem Plechárný, což dlouhodobě vede k oboustranné informovanosti o možnostech rozvoje aktivit dětí a mládeže v prostoru „Vybíralky“ ale i jinde. Terénní pracovníky jsem rovněž představil i členům místní komunitní skupiny a předal kontakt některým ze zástupců SVJ.**

Činnost Jahody je z dlouhodobého hlediska důležitá, jak díky této otevřené spolupráci s okolím, tak kvůli tomu, že její pracovníci mají skutečně hluboké znalosti především o fungování dětského světa na sídlišti.

Mládež na "Vybírálce"

Někteří obyvatelé nicméně činnost Jahody příliš pozitivně nehodnotí, především kvůli často problematickému provozu mládeže v okolí její budovy. Místní party, často právě skupinky, se kterými jsou terénní pracovníci Jahody v kontaktu, se překrývají s těmi, které se pohybují i v oblasti okolo základní školy Gen. Janouška 1006, v okolí skejtparku či v oblasti Černého Mostu u

konečné stanice metra. Mládež má velký prostorový rozptyl, který nepodléhá mému rozdělení Černého Mostu do jednotlivých okrsků. Hlavními místy setkávání na „Vybírálce“ jsou:

- Nízkoprahové kluby Jahoda a Džagoda
- Odpočívadla po celém prostoru "Vybíralky"
- Hřiště při základní škole

Jak už bylo výše zmiňováno, tyto skupinky vstupují do nepřímého vztahu s místními staršími obyvateli, a to v tom smyslu, že je provoz mládeže místním starousedlíkům, zejména protože pochopitelně touží po klidu, poněkud trnem v oku.

- Situace dlouhodobě vede k tomu, že míst, kde by se děti mohly "realizovat" je stále méně.
- Zároveň je nutno podotknout, že prostor sídliště se všemi svými zákoutími je dostatečně velkorysý na to, aby si děti i dospívající svoje místo vždy našli.

Hřiště u Jahody, Vybírálcova ulice

Místo funguje jako přirozený prostor pro setkávání místních mladých lidí s dětmi. Tím, že je oploceno, funguje zde v podstatě i "samodohled" a na hřišti je udržován v zásadě pořádek. Místními obyvateli je hodnoceno jako nejlepší hřiště v okolí, konkurovat mu může snad už jen hřiště v Centrálním parku u azylového domu Šromova.

Místní komunitní prostředí, jež je složeno převážně z maminek s dětmi, je velmi aktivní, co se týče zajišťování zábavy pro své děti. Z hlediska dalších aktivit byla

jejich odezva poté, co jsem je kontaktoval, většinou mizivá. Je to zejména z důvodu, že místní matky jsou navázány právě na lokální organizace, jako jsou místní školy a také Jahoda, tudíž mají společenského vyžití dostatek. Navíc je možno konstatovat, že už samotná aktivita s dětmi bere rodičům značnou část sil na to, aby se hlouběji angažovali v otázkách společenského života.

Hendikepování na „Vybíralce“

Přítomnost domu pro hendikepované ovlivňuje celkový susedský charakter lokality v několika ohledech, které jsou z hlediska fungování velmi pozitivní, neboť rozvíjejí vzájemnost:

- **Veřejný prostor je z hlediska bariér v diskusích daleko více skloňován.**
- **I občané bez hendikepu se učí být v této otázce přirozeně citlivější, neboť přicházejí každodenně do styku s hendikepovanými.**
- Celé komunitní prostředí si tak uvědomuje, že bariéra není překážkou pouze pro tělesně postižené osoby, ale i pro matky s kočárky či pro seniory, kterých bude v susedství do budoucna pouze přibývat.

Hendikepování lidé jsou navíc ve veřejném prostoru velmi viditelnou skupinou. V teplejších měsících se před domem nebo místními potravinami často sdružují do debatních kroužků a dotvářejí tak specifický charakter "Vybíralky". I dům samotný je do značné míry svébytným organismem vzájemnosti.

Potraviný Max — místní "chrám konzumu", Vybíralova ulice

Místní potraviny a jeho majitelé fungují v oblasti jako místní patrioti. Prostor před potravinami se tak stává jakýmsi náměstím, kde si lidé mohou popovídat o místních záležitostech. Majitel potravin se s mnoha místními obyvateli zná, protože vychází ze skupiny obyvatel, kteří zde žijí již čtvrtstoletí. Právě proto se angažuje v rámci projektu Vybíralka 25. Prodejna potravin vstupuje do povědomí místního komunitního prostředí také pravidelným pořádáním společenských akcí. Naposledy zde uspořádali v předvánočním čase "Vánoční zvonění", které do prostoru před místní prodejnou přilákalo stovky místních obyvatel.

Komunity na sociální síti Facebook

V oblasti „Vybíralky“ jsou virtuálně přítomny také tři komunity, z nichž dvě vznikly až v nedávné době v souvislosti s rozvojem kulturního života v lokalitě. Tato

uskupení tak plynule doplňují každodenní diskusi o životě v lokalitě. Jedná se o skupinu [Černý Most II](#), která čítá zhruba osm set členů a sdružuje tak velké množství místních obyvatel. Velmi aktivně, zejména v otázkách místního rozvoje, ale například i v otázce výše zmiňovaného nekuřáckého provozu Plechárny vystupuje také komunita [Duhový Černý Most II](#), jejímž hlavním účelem je ukázat, že místní sídliště je velmi aktivním prostředím lidí, kteří se zajímají o lokální problémy. Poslední skupinou je [Černý Most II - občané sobě](#), což je skupina, která vznikla v návaznosti na první setkání Sítě lokálního partnerství a má být, slovy jejího zakladatele jakousi "sídlíšní pavlačí", kde se řeší aktuální témata každodennosti.

Viditelní-neviditelní — místní osoby bez přístřeší

V lokalitě se nastalo příliš bezdomovců nevyskytuje, což je do značné míry způsobeno zásahy do veřejného prostoru, které vedou k jejich odchodu. Lidé bez přístřeší znečišťují zejména místa pod nástupními rampami do domu, z čehož plynou nepříjemnosti pro správu budov. **Na Černém Mostě v tomto ohledu v současné době funguje komunitní terén organizace Neposeda, z. ú., který se soustředí i na práci s lidmi bez přístřeší.** S jeho pracovníkem jsem dlouhodobě v kontaktu a předáváme si důležité informace o stavu komunitního prostředí těchto osob.

Vybíralka 25 — veřejný prostor a "čtvrtstoletí nezájmu ze strany úřadů"

Na všech vylíčených prostředích jsem se pokusil zvýznamnit rovinu vztahů, které mezi aktéry ve veřejném prostoru fungují. Právě to by měl být hlavní přínos aktualizace komunitního monitoringu – zachycení komunitního prostředí v čase, tedy v jeho dynamice.

Tato dynamika je nerozlučně navázána na problematiku veřejného prostoru. V tomto oddíle se budu snažit předchozí tvrzení zarámovat do kontextu problému lokálních

veřejných prostranství. Napříč celým susedstvím prevažuje názor, podobně jako v dalších oblastech Černého Mostu, že veřejný prostor nevyhovuje požadavkům občanů zejména proto, že do něj dlouhodobě nikdo neinvestuje. To vede k tomu, že diskuse o rozvoji lokality bývá občas vzrušená. Nesoulad některých názorů ovšem během setkání komunitních skupin generuje základní myšlenku, která přetrvává - totiž, že některým místním obyvatelům na dalším vývoji stavu sídliště skutečně záleží a jsou ochotni tomu obětovat svůj volný čas. Právě to je jedním z

dalších důvodů, proč je tato část sídliště místem pro pilotní projekt revitalizace veřejných prostranství panelových sídlišť v Praze – Vybíralka 25.

Během jara 2016 — v návaznosti na všechny předchozí akce, které byly popsány v monitorovacích zprávách a ve shrnutích setkání komunitních

skupin - zde bude probíhat plánovací proces sestávající ze čtyř participativních setkání na různá témata a bohatého doprovodného kulturního programu.

(zdroj: www.vybiralka25.cz)

Základní situaci a vztahy ve veřejném prostoru však známe poměrně podrobně již před setkáními:

- Veřejná prostranství má ve správě prakticky stoprocentně Technická správa komunikací (TSK), tedy organizace zřízená Magistrátem hlavního města Prahy.
- Tato neosobní instituce představuje pro místní, kteří se o veřejný prostor zajímají, překážku rozvoje lokality.
- Další geograficky ukotvená zjištění a podněty naleznete buď v aplikaci [Lepší místo](#) nebo v souhrnných zprávách ze setkání pracovní skupiny pro oblast „Vybíralky“ (Analýza participativní procházky po vnitrobloku Vybíralova a shrnutí druhého setkání komunitní skupiny pro oblast „Vybíralka“).

Černý Most — zástavba u konečné stanice metra

Tuto oblast vymezují bloky budov, jež se nacházejí v okolí ulic Bryksova, Maňákova, Kučerova, Bobkova a Mansfeldova a charakterizuje ji skutečnost, že valná většina bytových domů (postaveny ve druhé polovině 90. let 20 století) a téměř sto procent veřejných prostranství je zde ve vlastnictví Magistrátu hlavního města Prahy. **Tato vlastnická struktura znamená, že lokalita dlouhodobě - mimo pozvolného rozvoje drobného podnikání v přízemních prostorech jednotlivých bloků budov - spíše stagnuje a veřejný prostor dlouhodobě chátrá.** Pro komunitní a sousedské vztahy v této oblasti jsou důležité zhruba čtyři skutečnosti:

- Ve vnitroblocích se pohybují **neorganizované skupinky mládeže**, které se často projevují velmi hlučně a "nepatřičně."
- **Romská část obyvatelstva** je další skupinou, která je ve veřejném prostoru výrazná. Ve výsledku je vnímána velmi podobně jako právě skupiny mládeže.
- Aktivní složkou místního občanského života jsou zejména **jednotlivci, kteří se angažují v místních neziskových organizacích.**
- **Sousedské komunity se, až na výjimky způsobené potřebou proti něčemu se vymezit, příliš neprojevují.**

Přítomnost širokého spektra občanské vybavenosti, blízkost metra i obchodního Centra Černý Most způsobují, že se do oblasti koncentruje poměrně vysoké množství osob organizujících se ve veřejném prostoru. Skupinky mládeže s prostorem operují velice aktivně a dávají jednotlivým částem tohoto sídliště i své vlastní názvy.

Vlastnictví nemovitostí

Magistrátní byty, kterých je v tomto sousedství převážná většina, jsou zpravidla pronajímány pouze na dva roky s tím, že pronajímatel ověřuje finanční zajištění nájemníků. Tím některé byty zůstávají volné a zástavba obecně chátrá. Zároveň tato skutečnost vyvolává existenciální nejistoty z obavy ze ztráty bydlení.

- Opět, jako na jiných místech na Černém Mostě, obyvatelé hodnotí vlastnictví magistrátu jako neblahou překážku jakémukoli rozvoji, nicméně byli by rádi, aby za obyvatele v tomto ohledu Praha 14 více lobbovala. Z diskuse s obyvateli vyplynulo, že věří v dosažení úspěchu zintenzivněním komunikace s úředníky místní samosprávy.
- Obyvatelé magistrátních i **obecních bytů si stěžují na problémy s krádežemi přímo uvnitř společných prostor bytových domů**. Roli v tom podle nich hrají také pracovníci správcovských firem, kteří s klíči od budov údajně obchodují v místních restauračních zařízeních.

Veřejný prostor a údržba

Palčivý problém údržby veřejných prostranství se objevuje prakticky v každé diskusi místních o každodenním životě. Právě stav veřejných prostranství u mnohých obyvatel oslabuje jejich vztah k místu, protože jim jednoduše esteticky nevyhovuje. Jedná se o tato témata, která jsou z pozice místní samosprávy – zejména kvůli vlastnictví pozemků – obtížně řešitelná:

- **Pro mladé lidi s dětmi v lokalitě není téměř žádné vyžití, chybí zde adekvátní dětská hřiště (velké hřiště je nejbližší u Jahody nebo na náměstí Plukovníka Vlčka)**. Na tento problém se snaží místní samospráva dlouhodobě reagovat, nicméně kvůli vlastnictví pozemků magistrátem se v současnosti aktivity

zastavily. V některých vnitroblocích se scházejí skupinky rodičů, aby zde improvizovaně vyplnily volný čas svých dětí společnými sportovními hrami.

- **"Odzelenování" veřejného prostoru.** Shoda panuje na tom, že zde chybí obnova zeleně. Stromy a keře jsou často ničeny či lámány a následně odstraněny. Tato zeleň často není nahrazena, nicméně v posledních měsících (leden, únor 2016) byly v této lokalitě vysazeny nové dřeviny.
- **Místní nadzemní parkovací plochy dlouhodobě kapacitně nedostačují.** Kapacitu parkování navíc umenšují i místní požární plochy, na kterých se nesmí parkovat, což ale řidiči často porušují. **Ve všední dny je zde situace s parkováním velmi složitá a řidiči často musí auta odstavovat přímo na vozovce a stěžují tak průjezd ostatním automobilistům.** Lokalita je ve fázi konceptu zanesena do oblasti placeného parkování – modrých zón – veřejnost tuto možnost prozatím zavrhla.
- **Zahuštěnost parkovacích míst způsobuje také problémy s přehledností zdejších přechodů pro chodce,** které jsou nebezpečné zejména pro děti. Tento problém je v současnosti řešen v koordinaci s Odborem ochrany prostředí a dopravy Prahy 14.
- **Paradoxem je, že místní podzemní garáže nejsou zcela využity,** zejména kvůli finanční náročnosti, zároveň ale také kvůli tomu, že obyvatelům z hlediska jejich aut nepřijdou jako bezpečnější řešení, neboť v garážích je na krádeže "více klidu".

Výše zmíněné problémy jsou spíše otázkou infrastruktury. Veřejný prostor z hlediska uživatelů generuje další palčivé problémy, které se týkají soužití různých skupin obyvatel. Základní nesoulad leží opět v různém pojetí vztahu k prostranstvím podle věku a sociálního postavení obyvatel.

Vnitroblokové party — ti, o kterých všichni vědí

Tyto skupinky, jejichž složení a skladba jsou značně nestálé, mají v lokalitě vesměs negativní pověst a to zejména kvůli rušení večerního klidu. **Obyvatelé si stěžují na to, že jsou místní dospívající drzí a sprostí. S tím souvisí jeden lokální jev, totiž, že je staršími obyvateli pozitivně hodnocen sociálně uzavřený a kontrolovatelný**

charakter prostředí místních vnitrobloků. Důraz je tak kladen na funkčnost sousedské kontroly. Tyto problémy s provozem veřejného prostoru jsou řešeny zejména s městskou policií, ale i s pracovníky terénního sociálního programu, který provozuje Jahoda, o. p. s. Místních skupinek je několik a liší se složením, světonázorem i jednáním. Vztahy mezi skupinami jsou takové jak všude, kde se tzv. street-culture vyskytuje – tedy poměrně napjaté, neboť ostatní skupiny slouží k tomu, aby se měla skupina vůči čemu vymezit.

"Boj" o veřejný prostor

Na základě pozorování se dá říci, že některé skupinky jsou dlouhodobě vytlačovány z místa na místo, často například tím, že městská část zruší lavičky či jiná místa k sezení, tam kde si někdo stěžoval. Dlouhodobě tento jev vede ke kočování těchto skupinek i za hranice jejich sousedství. **Na tomto případě je dobře vidět, že tlak sousedského prostředí může vést k vyprázdňení veřejných prostranství. Odstranění prvků vybavenosti většinou není doprovázeno protiakcí ve formě navržení náhradního řešení v tom samém prostoru.** Jak stále opakují, návrhy řešení, jak projektovat místa ke scházení mládeže, jsou jedním z bodů Strategického plánu Prahy 14, tudíž by se tímto problémem měly do budoucna zabývat příslušné odbory místní samosprávy.

Předchozí řádky nemají být jednostrannou kritikou, neboť si jasně uvědomují, že lidé v bytech chtějí mít svůj klid, například když mají doma malé děti, nebo už jsou starší. **Zároveň si je ale třeba uvědomit, že skupinky mládeže jsou tímto postranním "bojem" vlastně více vyčleňovány se sociálního prostoru zdejších vnitrobloků,** což může dlouhodobě vést – ve spojení s často neurovnanou sociální situací jejich rodin – k pocitům celkové vykořeněnosti, která se společnosti ve výsledku vždy vrátí.

Romové ve veřejném prostoru

Kritika pohybu Romů ve veřejném prostoru je ještě vážnějším a pro společnost zhoubnějším problémem. Netolerance je často skrytá, neboť veřejná proklamace neromskými obyvateli naráží na sociální kontrolu společnosti. Hledání viníka lokální situace vždy v první řadě dopadne na nejnižší sféry sociální struktury nebo menšiny. Romové jsou v tomto ohledu vhodným terčem.

Místní i přespolní Romové se v ulicích okolo metra pohybují velmi frekventovaně. **Přítomnost těchto často hlučných skupinek je problémem pro mnoho místních obyvatel, což vede mimo častých stížností, jak jsem již výše zmiňoval, i k**

neformálním xenofobním zákazům vstupu Romů do některých restauračních zařízení na Černém Mostě. Jedná se o jeden z motivů, který udržuje setrvalý stav nadřazenosti a podřízenosti. Na Černém Mostě jsou tak v některých případech porušována lidská práva. Považuji za důležité, aby se do budoucna touto problematikou zabývaly i orgány místní samosprávy.

Lidé bez přístřeší

Nezanedbatelnou složkou prostoru jsou také osoby, které se pohybují v předprostoru stanice metra a také na některých lavičkách podél hlavních pěších komunikací směřujících do vzdálenějších částí sídliště. Toto komunitní prostředí je poměrně nestálé a čítá až několik desítek jednotlivců. Většina členů přespává mimo sídliště. Lavičky u metra mají jako místo setkávání. Strategie obživy jsou v sídlišti různé, někteří chodí takzvaně "na hubu", to znamená, že žádají kolemjdoucí o peníze, někteří pro změnu "fárají", což je strategie, kdy většinou na káru sbírají věci z kontejnerů na odpad (železo, potraviny, věci ke zhodnocení).

Místní skupinu lidí bez přístřeší dlouhodobě monitoruje pracovník komunitního terénu organizace Neposeda, z. ú., jemuž se už v mnoha svízelných případech podařilo některé jednotlivce podpořit a pomoci jim s řešením problému.

Bezdomovectví obecně má, stejně jako jinde, tak i na Černém Mostě, jakousi auru nepatřičnosti. **Místní politika i jednání orgánů státní správy (i přes často citlivý a individuální přístup) dlouhodobě vede k vytlačování těchto osob ještě více na okraj společnosti. Během posledního roku jsem v nepřímé návaznosti na tento neblahý jev zaznamenal dvě úmrtí lidí bez přístřeší.** Na tuto situaci se snažil reagovat právě projekt Vánoce na ulici 2014, jehož cílem bylo zapojit alespoň částečně místní komunitní prostředí do diskuse o bezdomovectví přímo s lidmi bez přístřeší.

Neziskové organizace základ komunitního prostředí

Mimo neorganizovaných skupin ve veřejném prostoru, lze v této lokalitě nalézt i komunitní prostředí, která usilují o rozvoj lokality. V oblasti je několik

míst pro komunitní a společenské vyžití (nepočítaje restaurační zařízení).

V tomto ohledu zde jako hlavní činitelé v tomto ohledu fungují zejména kavárna Maňána (večerní přednášky, workshopy, filmová promítání), Farní charita – Katolická Oáza (různé sbírky, poskytování prostorů dalším osobám, divadlo, sousedská vaření, kurzy) a další.

Kavárna Maňána a místní aktivní komunita, Maňákova 745

Velmi pozitivním ostrůvkem tolerance a sousedské vzájemnosti je v oblasti okolo metra právě kavárna Maňána, která se za dva roky mého výzkumu rozvinula do jednoho z nejaktivnějších komunitních aktérů, který na sebe váže i okolní organizace. Manželé, kteří kavárnu dlouhodobě vedou, jsou – i když zde nebydlí – občansky aktivní a přátelští, proto se jim podařilo získat sympatie místní sousedské komunity. V dopoledních hodinách se zde scházejí lidé z blízkého i vzdálenějšího okolí a pořádají zde i společné snídaně. Provozovatelé kavárny jsou otevření jakýmkoli nabídkám, které zajistí večerní program a úzce tak spolupracují i s dalšími organizacemi (Církev bratrská apod.). Během poslední doby se kavárna zúčastnila mnoha akcí, které se týkaly rozvoje komunitního prostředí na celé Praze 14, mezi jinými například akcí:

- **Vánoce na ulici** – pouliční vaření pro bezdomovce (vánoce 2014).
- **Hudební noc na Praze 14** (podzim 2014 i 2015).
- **Zažít město jinak** (září 2015, ve spolupráci s Youth Included, Katolickou Oázou, Jahodou, o. p. s. a dalšími).

Do lokální diskuse o problémech s veřejným prostorem vstupuje kavárna velmi často. Naposledy velmi aktivně ve spojení právě s výše zmiňovanou mládeží, která se často projevuje nespoutaně a hlučně. O dialog s místní mládeží se snaží i pracovníci kavárny Maňána, čímž se podařilo dosáhnout

mírného zlepšení situace. Aktivní a chápavý přístup pracovníků Maňány je v tomto ohledu poměrně ojedinělým úkazem snahy o navázání komunikace s místní mládeží. **Situace okolo asi nejvíce skloňovaného místa scházení místní mládeže, které je přímo za prostorem Maňány, poukazuje na další pozitivní vklad kavárny do místní diskuse a činnosti okolo veřejného prostoru, neboť kavárna projevila zájem tento prostor získat do správcovství a zřídit zde venkovní zahrádku.** Tento přístup

považují za velmi pozitivní, neboť neřeší situaci pouze odstraněním problému, ale zároveň nahrazením prázdného místa prvkem, který může veřejný prostor oživit.

Farní charita Praha 14 a Katolická Oáza, Bobkova 755

Místní prostory katolického komunitního centra jsou pro zdejší sousedství velkým požehnáním. **Bývalý vedoucí místní charity, který bohužel k začátku února 2016 skončil, byl jako místní obyvatel velmi komunitně aktivní a zároveň v souladu se svým vyznáním pomáhal i místním jednotlivcům z řad lidí bez přístřeší. Pro zdejší prostředí je tento "odchod" skutečně velkou ztrátou.** Vedoucí charity pořádal například před Vánoci 2015 pro místní klienty materiální sbírku, zaměřenou zejména na oblečení.

Farní charita Prahy 14 poskytuje svoje prostory mnoha organizacím a uskupením. Schází se zde pravidelně divadelní skupina Divadlo na Mostě. Velkou většinu svých akcí zde pořádala také mládežnická organizace Youth Included (zejména sousedská vaření, kurzy apod.). Pravidelně se zde také konají kurzy češtiny pro cizince.

Bývalý vedoucí směřoval své aktivity i dál napříč Prahou 14, proto byl pravidelně v kontaktu s Prahou 14 kulturní a v poslední době také s organizací Neposeda, z. ú., se kterou spolupracoval v otázkách jejich komunitního terénu, tedy sociální práce s rodinami, seniory i lidmi bez přístřeší.

Neziskové organizace na pomoc hendikepovaným - Pestrá společnost, o. p. s. (Kučerova 809) a Sportovní klub vozíčkářů (Poliklinika parník)

I tato oblast je místem, kde žije poměrně vysoké množství osob s hendikepem, z nichž mnoho zde zároveň rozvíjí svoje dlouhodobé aktivity. Tyto aktivity nicméně prorůstají napříč celým Černým Mostem. **Zdejší organizace jako Pestrá společnost (výcvik asistenčních psů a dobrovolnická asistence) či Sportovní klub vozíčkářů (mnoho sportovních aktivit) tak vstupují do veřejného prostoru velmi aktivně. Na Černém Mostě působí ještě několik dalších organizací, které se zabývají prací s hendikepovanými, nicméně s těmi jsem se během výzkumu nestýkal.**

Obě organizace i osoby, které jsou na ně napojeny, velmi intenzivně spolupracují zejména s Prahou 14 kulturní a volnočasovým centrem Plechárna v jižní části sídliště.

Čtrnáctka — centrum volného času (Kučerova 768)

Centrum vede místní obyvatelka, která volnočasové činnosti na Praze 14 rozvíjí už téměř dvě dekády. V poslední době se místní centrum potýká zejména s problémy se získáním finančních prostředků. **Tento nedostatek je podle vedoucí centra do značné míry ovlivněn tím, že na Praze 14 působí velcí hráči na poli komunitní a sociální práce, což dusí aktivity právě těch menších, za to ale tradičnějších uskupení a organizací. Tato situace tak poukazuje na určitou tenzi a konkurenci, která mezi neziskovými organizacemi na Praze 14 existuje.**

Mimo pravidelných činností pro rodiče i děti, rozvíjejí místní aktivní obyvatelé organizovaní okolo tohoto volnočasového centra ve svém volném čase i veřejný prostor. V minulosti například natřeli lavičky v jednom z vnitrobloků, přičemž materiální podporu poskytl místní Hornbach. Místní mají i další nápady, v současnosti však řeší právě problém s finanční podporou.

V posledních měsících se situace poněkud proměnila, protože vedoucí centra se stala novou vedoucí Katolické Oázy, potažmo Farní Charity, tudíž svoje aktivity pravděpodobně přesune do Bobkovy ulice.

Hloubětín — Lehovec — Aloisov — Hutě

Barbora Bírová

Reflexe výzkumu

Komunitní monitoring na Praze 14 byl realizován výzkumníky studia Anthropictures, z. s. na jaře v roce 2013 s tím, že byl představen soupis komunitních skupin, nebo kolektivů s jejich bližšími charakteristikami. Rovněž byly vyjmenovány potenciální aktivity, které by se daly rozvíjet ve spolupráci s ÚMČ Praha 14. Tento "atlas komunit" zachycený v konkrétním časovém bodu byl pro naši počáteční práci v terénu - začátkem roku 2014 - v rámci činnosti Týmu komunitních koordinátorů důležitým a přínosným dokumentem. **S dlouhodobým poznáním zdejšího komunitního prostředí se však ukazuje mnohost kontextů, které upozorňují na to, že zdejší komunitní prostředí je velice dynamické. Pro mapování činností jednotlivců a skupin je podstatná jejich vazba ke konkrétnímu prostoru, kdy se k jednomu místu můžou vztahovat rozličné cílové skupiny zcela odlišným způsobem.** Často se tato vazba k místu projevuje i ambivalentně, což se odvíjí například od sociálního zázemí dané cílové skupiny a z toho vyvěrajících potřeb a zájmů.

V následujících částech dokumentu se věnuji jednotlivým lokalitám, členěním prostoru, které není jenom urbanistické, ale i sociální a pak konkrétním vztahům zdejších projevů komunit, skupin nebo jednotlivců.

Komunita a jednotlivec

Když se zaměřím na pojem komunita, během mé práce komunitní koordinátorky jsem se snažila vnímat, jak se významy tohoto pojmu mění, pojem je často všeobjímající, ale v zásadě velice vágní. Tudíž se stává, že tato definice na vyjádření něčeho, co by pokrývalo mnohost charakteristik, nestačí. V širokém slova smyslu komunita znamená homogenní i různorodé spektrum lidí, kteří se za nějakým účelem vztahují k stejnému tématu.

Pokud se budu věnovat konkrétním tématům, která se během dvou uplynulých let vyprofilovala jako důležitá a klíčová i z hlediska komunitního mapování, byla

založena na vztazích k místům, což vychází často ze zájmu o zvelebování veřejných prostranství.

Druhým podstatným cílem je vyvíjení aktivity a případného následného sdružování z hlediska sociálního, často ve smyslu potíží s tímto sdružováním. To se odvíjí od nedostatečného finančního zabezpečení dané oblasti a tím pádem i možnosti podpory potenciálně aktivních komunit, které v lokalitě žijí.

Ve vztahu k aktivitám se pro aktéry samotné jako důležitá ukázala otázka početnosti aktivních členů v jednotlivých sdruženích či seskupeních. **Z mapování vyplývá, že důležitá je aktivita a motivace, potom stačí i několik jednotlivců.** Aktivity, které byly směřovány k širší veřejnosti skrze vytvoření masy, vedly spíš k vyvolání nátlaku, ale zároveň způsobovaly i pocit zbavení se odpovědnosti, například v případě jednotlivých petentů.

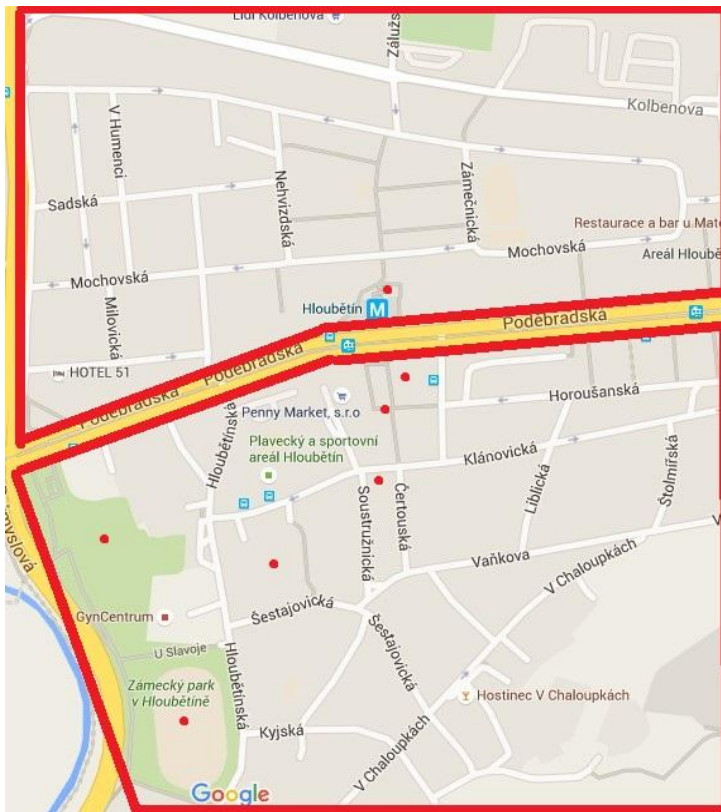
Když se podíváme na komunitní koordinaci v Hloubětíně, Lehovci, Aloisově nebo na Hutích, zdejší prostředí se velice liší. **Konkrétně se liší zázemí, sociální pozadí, vztah k prostoru, o němž se komunita zajímá a také činnosti a forma, kterou o své činnosti dává vědět jednak svým členům, tak širší veřejnosti.**

Rozdílnost prostředí dobře ilustruje problematiku nacházení společného centra pro celou městskou část. Kdybychom se zaměřili výlučně na tyto čtyři čtvrti, mohli bychom směřovat svou pozornost dle kategorií, které tvoří zdejší každodennost. V oblasti relaxace a volného času je nutné zdůraznit místo, které stojí na předních příčkách v oblíbenosti, což je okolí Kyjského rybníka. Kyjský rybník ale rovněž není území, které by nabízelo jenom jedno komunitní prostředí. Okolí Kyjského rybníka má mnoho kontextů, jinak jej vidí matky s kočárky, jinak rodiče s kočárky, jinak sportovci různého věku, jinak například lidi bez domova.

Lepší místo

Jedním z nástrojů, které jsme využívali pro zachycení aktualizace komunitního prostředí je internetová aplikace *Lepší Místo*, ta funguje jako interaktivní mapa a zachycuje různé podněty, vycházející ze všech lokalit. Více o této aplikaci a možnostech jejího využití naleznete na [zde](#). Co se týče propojení interaktivní mapy — bodů, zanášených do internetové aplikace a aktualizaci komunitního monitoringu, tyto dokumenty se doplňují a právě aktualizace komunitního monitoringu zdůrazňuje kontexty mezi body, zanesenými do mapy. Návody na práci s aplikací naleznete v příloze.

Hloubětín

Hloubětín dělí pomyslná osa Poděbradské ulice na dvě rozdílné části. Není jej proto možné brát jako jednu ucelenou lokalitu, toto dělení je však mikrospektivou ještě složitější. Části Hloubětína jsou minimálně dvě, a to sídlištní část a část s rodinnou zástavbou. Ale prostorové členění není tak jednoduché. **Každopádně velice jasně vytváří bariéry.** Právě kvůli složitosti místní situace uvádím sledované jevy a vztahy a síťování v samostatných podkapitolách.

"Bezejmenné náměstí", k němuž se nevztahující cílové skupiny

Výborně situaci nejenom fyzických, ale i mentálních bariér ilustruje bezejmenné náměstí v Hloubětíně, bývalé Vetiškovo náměstí, které často napříč cílovými skupinami není za náměstí ani považováno. Je otázkou, proč je tento prostor nazýván náměstím, když neplní jeho funkce, není místem setkávání, patří mezi místa, která jsou považována za nebezpečná, nepříjemná, neupravená, zanedbaná. Tento prostor není definován vztahy, kde by lidé společně existovali a identifikovali se s tímto prostorem. Je to spíš historická vazba, kdy bylo náměstí pojmenováno jako Vetiškovo, nyní je bezejmenné, což dokresluje obraz ne-místa (Augé 1995).

Co je pro někoho místem, je pro jiné cílové skupiny ne-místem. Místní mládež, dealeri drog, nebo lidi bez domova se s prostorem identifikují, je pro ně místem setkávání, mají k němu vztah a je pro ně důležité. To neříkám jako obhajobu osob, které jsou často vnímány jako nežádoucí kdekoliv, o náměstí nehovoříc, ale proto,

abych poukázala na různé úrovně využívání veřejného prostoru, který nemá být privilegiem jenom určité vybrané cílové skupiny.

Taky znovu zmíním urbanistické řešení prostoru, kde se zde prolíná mezi částmi náměstí dopravní řešení, tedy prostor pro automobilovou dopravu, autobusovou dopravu, metro i tramvaje. To taky přidává tomu, že tento prostor je sice využíván velkým množstvím lidí každodenně, ale je to spíš prostor „rychlého běhu napříč“. Není to prostor, kde by lidé žili společně a využívali jej k nějakým jiným aktivitám než je přesun.

Tento prostor je však obecně důležitým tématem a to jak pro rodiny s dětmi, skupiny mládeže, seniory, lidi bez domova, prodejce pečiva, stánkaře, městskou policii, nebo třeba hendikepované lidi. Zkrátka se zde najdou všechny cílové skupiny Hloubětína, co však neznamená, že bychom měli o prostoru mluvit jako o náměstí, spíš lze hovořit jako o centru občanské vybavenosti.

Náměstí se dělí na severní a jižní část i díky Poděbradské a taky se liší využitím prostoru. Severní část je směsí zařízení různého typu, na budovu bývalé Havany — která byla kdysi zázemím pro taneční akce — navazuje čínská restaurace a herna Zipo, dále se zde nachází Pivnice u Žraloka, maso a uzeniny, zelenina a ovoce, nehtové studio, ubytovna, večerka i stánky s pečivem a kebabem.

Jižní část je spjatá s obchodním domem, v kterém se nacházejí různé služby, třeba banky, pošta, pojišťovna, zverimex i pobočka Městské knihovny.

V současné době je plánována rekonstrukce obchodního domu, hlavní záměr rekonstrukce je zaměřen na bezbariérovost objektu. To by odpovídalo tomu, což je zejména pro obyvatele využívající služby obchodního centra důležité. Celý prostor bezejmenného náměstí je v plánu již několik let revitalizovat a možná tím i navrátit funkci pro setkávání, které by náměstí mělo mít. Velice podstatným tématem z technického hlediska je odvodnění náměstí, jelikož na území chybí kanalizace. Chybí zde také adekvátní osvětlení. Prostor je tak zle udržován během zimních měsíců, kdy se zde vytváří náledí. Tyto změny nejsou závislé jenom na jednání mezi

místními obyvateli, například zástupci OS Starý Hloubětín a Úřadu městské části Prahy 14, ale i na postupu Technické správy komunikací hl. města Prahy.

Podněty obyvatel k prostoru, ať už mladší generace, konkrétně několika skupinek teenagerů, skupinek matek s dětmi, rodinami, nebo starší generace, jsou spojeny zejména v rovině sociální a bezpečnostní, přičemž rovina komunitní je až druhořadá.

Z rámcové analýzy vyjádření obyvatel Hloubětína a z rozhovorů vyplývá, že na důležitosti bezpečnosti se shodnou různé cílové skupiny. Nedostatečné řešení kriminality, ať už výtržnictví, vandalismu, toxikomanie, nebo gamblerství, které jsou v lokalitě přítomny, značně ovlivňují vztah místních obyvatel (a nejen místních) k lokalitě, k veřejnému prostoru, ale rovněž k aktivnímu komunitnímu životu.

Problematické je, že pojem bezpečnost je poměrně vágní a tudíž není jasné, co si která z cílových skupin, které veřejný prostor využívají, pod tímto pojmem představuje. S tím souvisí i představy o tom, kdo má veřejný prostor využívat, tedy pro koho je veřejný prostor určen. Veřejný prostor je prostorem veřejným proto, že by měl sloužit veřejnosti, kterou tvoří mnoho cílových skupin s různým sociálním statutem, zázemím a postavením ve společnosti. Což je ale důležité s potazem na to, co uvádím výše, tento prostor by měl být zejména prostorem sdíleným, bez toho, že bude určen na základě statkového privilegia jenom pro vybrané sociální skupiny.

Zažít město jinak — lokální akce s přesahem

V rámci akcí, které se vztahovaly k prostoru náměstí, je důležité zmínit akci Zažít náměstí v Hloubětíně jinak (dále ZMJ), která se konala 20. září 2015, pod záštitou celorepublikové akce, zaštitěné organizací Auto*mat.

Na sousedské akci do velké míry rezonoval zájem o veřejný prostor. To se ukázalo při zapojení obyvatel do workshopů, jež byly součástí akce - úpravy a malování laviček na náměstí společně s workshopem úpravy zeleně na náměstí.

Dlouhodobý zájem místní mládeže o možnost proměny laviček na náměstí — například jejich pomalováním — byl během ZMJ splněn. Již dopoledne jsme lavičky připravili základním nátěrem, od 14:30 pak probíhalo malování laviček dětmi a mládeží. Zapojili se samozřejmě i dospělí. Za zapojení se do akce děkujeme i terénním pracovníkům Jahody, o. p. s.

Druhý workshop se zaměřil na úpravu zeleně okolo Fugy, byl odstraněn plevel a vysázeny nové rostliny. Tady se angažovali zejména dospělí návštěvníci ZMJ. **Oba workshopy byly realizovány kvůli upozornění na stav zdejšího prostoru a jako apel na to, že by bylo vítáno prostor udržovat, aby se stal místem k setkávání.** Místní by proto ocenili, kdyby se zde umístily nové lavičky a byla zde udržována zeleň v květináčích i v pásu okolo Fugy. Do revitalizací se v obou případech zapojili místní obyvatelé, kteří v činnosti pokračovali i týdny po ZMJ.

Obecně řečeno, program mnohé kolemjdoucí zaujal, tím pádem se na akci zdrželi. Z rozhovorů vyplynulo, že pořádání akcí tohoto typu vítají, zároveň byli překvapení, že je možné realizovat úpravy tohoto prostranství svépomocí nebo hrát venku pohádku a podobně. Obecně vzato, místní obyvatelé nejsou zvyklí na to, že veřejné prostranství se využívá k takovýmto účelům. Když jsme přecházeli v rozhovorech k tomu, že sami můžou taky přijít s nápady na realizaci něčeho, co jim v místě jejich bydliště chybí, byli spíš zaraženi. Když se ohlédneme za touto akcí, byla jistě důležitá kvůli tomu, že vícero místních obyvatel ukázalo, že by rádi měli vztah k prostoru náměstí, že by jej bylo možné využívat jako místo setkávání.

Městská knihovna v Hloubětíně

Pobočka Městské knihovny je důležitým místem, které spojuje činnosti pro žáky základních škol, seniory, rodiče s dětmi, místní mládež. Podobná zázemí jinak v Hloubětíně chybí, tedy pokud se nebavíme o restauračních zařízeních. Pracovníci a pracovnice pobočky přispívají velice podstatně k tomu, že zde mohou obyvatelé nacházet zázemí i mimo provoz

knihovny.

Zázemí tu našla právě i akce ZMJ. Po celou dobu konání akce byla pobočka otevřena, v tomto případě výjimečně v neděli. Návštěvníci měli možnost vypůjčení a vracení knih z fondu Městské knihovny. V gesci Městské knihovny byl i další program, který naplnila interaktivní pohádka. Ta se odehrávala venku, na náměstí. Byla určena dětskému obcenstvu a podobně jako workshopy, poutala pozornost těch, kteří nešli cíleně na akci, ale procházeli kolem.

Mimo to se zde konala debata o programovém schématu H55. Zázemí zde našla také setkání naší komunitní skupiny. Mimo to je tu příležitost mezigeneračních i spolkových setkávání. Za všechnu tuto spolupráci a ochotu velice děkujeme, byla a je důležitá pro další rozvoj této lokality a aktivit nejenom jej obyvatel.

H55

Diskuse k plánovanému centru H55 se uskutečnila během naší činnosti několikrát, jak mezi zástupci ÚMČ, Prahou 14 kulturní a pobočkou Městské knihovny, tak během ZMJ. Toto téma jsme probírali i na setkáních komunitní skupiny, Síť lokálního partnerství i velmi frekventovaně během individuálních rozhovorů. Diskuse byla důležitá zejména kvůli upřesnění abstraktní představy o centru H55. Na výstavbu tohoto centra se již několik let čeká.

Pro započítí stavby je nutné vyřešení majetkových poměrů pozemku zahrady. ÚMČ má zájem o pronájem celého pozemku zahrady. Bez vyřešení této části není možno podat žádost o stavební povolení. Projektů a záměrů bylo již několik, obyvatelům však vadí, že již druhé volební období nedošlo k zahájení realizace, i když už v minulosti bylo stavební povolení. Samozřejmě, současný stav není vyhovující ani

pro zástupce ÚMČ, nebo příspěvkovou organizaci a taky pro pobočku Městské knihovny, která je na realizaci výstavby a následného fungování H55 závislá.

Členění prostoru H55 by mělo být zacíleno jednak jako zázemí pro pobočku Městské knihovny, ale i jako místo, které nabízí zázemí pro setkávání obyvatel a návštěvníků. V prostorách centra by měla být provozována multifunkční hala, a to například na koncerty, výstavy, nebo promítání, ale třeba i třeba oddávání. V další části by měly být k pronájmu klubovny.

Využití stadionu v Hloubětínské ulici

Mezi dlouhodobé kauzy, které zajímají mezi aktivními skupinami zejména obyvatele sdružené v OS Starý Hloubětín, patří i využívání stadionu v Hloubětínské ulici. Během našeho působení a monitorování komunitních aktivit se i tady ukázalo, že různé cílové skupiny se k místu různě vztahují. Každopádně, veřejný hlas, který má váhu i mezi zástupci ÚMČ a tlumočí názor obyvatel je spojen právě s OS Starý Hloubětín. Z komunikace se členy občanského sdružení lze konstatovat, že charakteristiky, které by měl tento prostor naplňovat se od veřejných projednání, která byla tomuto tématu opakovaně věnována, nemění. Stadion je důležitý zejména pro obyvatele Starého Hloubětína a pro starousedlíky, pro které znamená stadion fotbalovou tradici a je významným místem z hlediska identitárního.

Problematické je, že vývoj situace kolem stadionu není pro obyvatele Hloubětína přijatelný a tudíž se diskuse v uplynulém období věnovala zejména následujícím tématům:

- **Zachovat stadion pro sport, relaxaci a volný čas**
- **V místě by mělo být zachováno co nejvíce kultivované zeleně**
- **Prostor stadionu a jeho okolí upravit**
- **Sportoviště by mělo fungovat jako prostor pro žáky ze ZŠ Hloubětínská**
- **V návaznost na stadion je nutno dořešit dopravní situaci, co se týče zatěžování okolní zástavby, a také co se týče bezpečnosti v bezprostřední blízkosti ZŠ Hloubětínská.**

Současný návrh BLK Slavia Praha o. s., který počítá s vybudováním tréninkových hal pro míčové hry, podle OS Starý Hloubětín výše uvedená stanoviska nenaplňuje. Původní návrh, zaměřený na multifunkčnost areálu taky absentuje.

Tento prostor se stal v minulém roce důležitým i z hlediska zázemí pro pokračování tradice v hraní nohejbalu a

tudíž zde byla v roce 2015 uskutečněna Hloubětínská smeč.

Hloubětínská smeč a snaha o obnovu tradice nohejbalu

Zázemí pro nohejbalovou smeč je v letošním roce opětovně poskytnuto na základě dohody s TJ Slavoj. Po zkušenostech z předchozích let se jejich hřiště ukázalo jako vhodné místo. Hloubětínská smeč se bude konat v letošním roce již potřetí. Místem bude opětovně část území stadionu v Hloubětínské ulici, přičemž stavební práce na sportovní hale, která je zde v plánu by měly začít v srpnu tohoto roku. Termín pro letošní nohejbalový turnaj Hloubětínská smeč je stanoven na 21. května 2016. Hlavním iniciátorem a organizátorem je opětovně HL Ghetto, které spolupracuje se Stop zevlingem.

V loňském roce se smeč konala rovněž na tomto území, což mělo dva přínosy. Příprava byla spojena i s úpravami místa a zároveň propojila místní komunitní prostředí, protože se setkávali obyvatelé jak z Hloubětína, tak z dalších čtvrtí Prahy 14 a společně opravovali hřiště TJ Slavoj, uklízeli okolí a připravovali zázemí na konání turnaje.

Letos opětovně nebude turnaj omezen věkově, nebo genderově, zapojit se může každý, kdo má chuť si zahrát. Jako zdárná se taky jeví možnost spolupráce mezi HL Ghettem a OS Starý Hloubětín, například při informování se o historii této hry v lokalitě, ale i v možnostech zapojení se do hry, nebo třeba z pozice diváka.

Ulice Oborská — propojení mezi Hloubětínem, Aloisovem a Kyjemi

Komunikace v ulici Oborská propojuje mikroregiony Hloubětín a Aloisov v návaznosti na Kyje. Hlavní problém, na základě kterého vzniknul projekt „Chodník Oborská“ se týká špatné pěší dostupnosti z přilehlých lokalit, nejen městské části Prahy 14. **Obyvatelé Aloisova a zejména Hloubětína považují za nejdůležitější bezpečnostní rovinu věci, tedy, že je komunikace ve špatném stavu, a to jak pro pěší, tak pro motoristy. Ulice je navíc zejména v zatáčce nepřehledná a nebezpečná.**

Vybudováním chodníku by se zlepšila bezpečnost chodců a přehlednost nejen pěšího provozu. **Vybudování chodníku by znamenalo plus i pro komunitní rozvoj lokality, ať už v Aloisově a využívání břehů Kyjského rybníka pro různé sportovní a volnočasové aktivity.** Řešení této věci bylo během naší činnosti komunikováno se zástupci místní samosprávy, zejména s paní místostarostkou Ilonou Pickovou, která má v gesci dopravu. Byly osazeny dopravní značení, bylo komunikováno i se zástupci Lesů ČR, kvůli majetkovým poměrům. Zůstává však otázkou, zda bude, projekt úspěšně dokončen.

Okolí Kyjského rybníka jako možné centrum severních lokalit Prahy 14

Kyjský rybník je podstatným místem setkávání, cílem procházek a sportovních aktivit obyvatel Hloubětína, Lehovce, Aloisova, Kyjí i Hutí.

Obyvatelé jednotlivých lokalit - skupiny rodin s dětmi, běžci, cyklisté, rybáři, pejskaři - okolí rybníka považují za důležité centrum trávení volného času, s důrazem na sportovní vyžití. Během realizace veřejných projednání bylo vícekrát poukazováno na určitou neuchopitelnost toho, kdo by se měl k prostoru Kyjského rybníka vyjadřovat. Respektive, pro kterou z lokalit městské části veřejnou diskusi pořádat.

Co se týče podnětů od obyvatel Hloubětína, Aloisova a Lehovce, přetrvává zájem o umístění laviček v okolí Kyjského rybníka, nejenom v části, kde je umístěno ohniště a sezení se stoly.

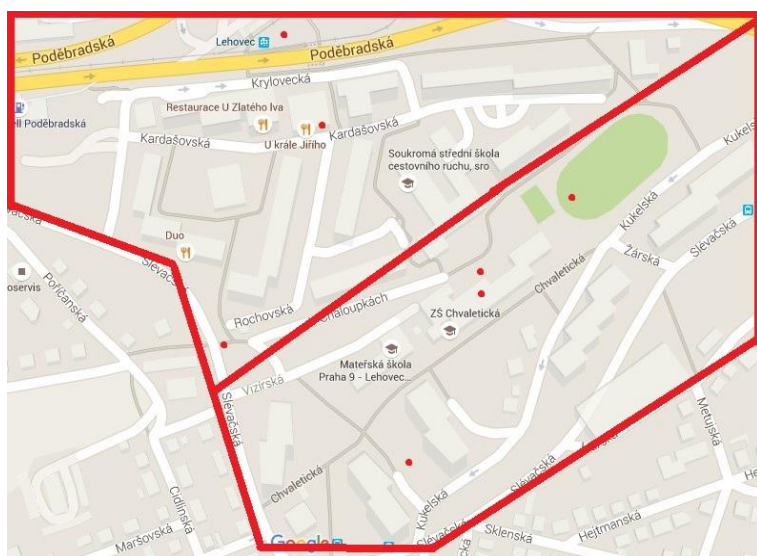

Ve čtvrti Aloisov taky chybí dětské hřiště, které by bolo postačující kapacitně a rovněž bezpečností, kvůli blízkosti rybníka. Z analýzy rozhovorů a setkání v různých čtvrtích Prahy 14 jasně vyplývá, že okolí Kyjského rybníka má obrovský potenciál, aby se stalo centrem těchto čtvrtí, z hlediska relaxace a volného času. Je to ale proto, že motivací návštěvy tohoto místa je rekreace, což vyhledává spousta cílových skupin.

Lehovec

Sídlíště Lehovec stejně jako Hloubětín není homogenní lokalitou. Obyvatelé i někteří lidé vně, prostor dělí na dolní a horní Lehovec, což se odráží i na přisuzování sociálních charakteristik jednotlivým částem a obyvatelům, kteří zde žijí. **Jako problematická se dlouhodobě ukazuje i poloha Lehovce, jako vnitřní periferie, tedy hraniční oblasti mezi Hloubětínem a Rajskou zahradou, potažmo Černým Mostem.**

To se projevuje například v případě řešení dopravní situace, například při změně trasy autobusové linky 186, o které jsme informovali v samostatné zprávě.

Na Lehovci působí spolek Bydlení na Lehovci, jehož zájmy se zaměřují na oblast bydlení a hlavním tématem je privatizace bytů, mimo to se zájmy spolku soustředí také

na stav veřejných prostranství.

Co se týče aktivního přístupu, obecně je nutné vytvoření zázemí jak prostorového, tak ve formě finanční dotace, která by mohla místní obyvatele podpořit v jejich nápadech. Chuť iniciovat a pořádat nějakou akci má mnoho obyvatel, bez aktivního zapojení do realizace se však nepodaří i ten nejjednodušší nápad dotáhnout do obstojného konce.

Občanská vybavenost pro obyvatele Lehovce

Chybí zde obchod s potravinami, který by svou nabídkou výrobků plně reagoval na poptávku místních obyvatel a vyhovoval i cenově. Večerka se nachází v dolní části Lehovce, v Kardašovské ulici, což však zejména starším obyvatelům, nebo i rodičům s kočárky nevyhovuje, kvůli stoupání do kopce, proto je potřebné zpravidla využít autobus. Za Poděbradskou ulicí je prodejna Penny Market, k níž je ovšem nevyhovující průchod, buď podchodem pod tramvajovou točnou, nebo přes silnici bez světelné signalizace. V místě přechodu pro chodce je plánováno umístění semaforu, což by bezpečnost mohlo zvýšit.

S nárůstem obyvatel, způsobeným prodejem nových bytů v novostavbě Park Hloubětín, je vnímáno zhoršení kapacitních možností základní a mateřské školy.

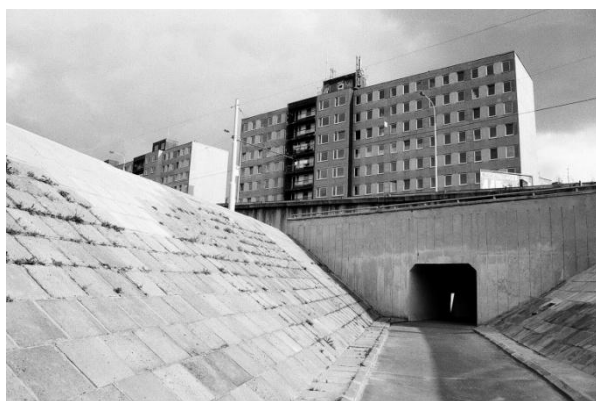
Lidé ohrožení sociální marginalizací a jejich velice aktivní vnímání a využívání veřejného prostoru

Zejména místní děti a mládež se specificky vztahují k několika místům na sídlišti, jsou to různá zákoutí, části ulic, nebo třeba zábradlí, které bylo kdysi v plánu využít jako místo pro popínavé rostliny, které využívají jako prolézačku, nebo odvodňovací kanál jako skluzavku. Taky jsou to hřiště, především při ZŠ Chvaletická. **Venkovní aktivity s dětmi během letních a podzimních měsíců byly organizovány jak skupinkou rodičů, kteří se zde chodili hrát, například míčové hry, tak v rámci projektu Streetwork&Fun, zajišťovaným pracovníky Jahody, o.p.s., jenž cílil na animaci volného času zdejších dětí a mládeže v těch místech, ke kterým mají vztah.**

Neudržované veřejné prostranství

Podchod pod konečnou zastávkou tramvaje Lehovec je dlouhodobě vnímán jako **problematické, neudržované a nebezpečné místo**, kterým lidi procházejí velice neradi. Opakovaně umístované nové osvětlení bylo zničeno. Rovněž chybí bezbariérovost, díky níž by podchod mohli využívat rodiče s kočárky. Přejechod pro chodce se pak nachází až u benzínové pumpy, což znamená zacházku ve smyslu: vracet se do kopce.

Relaxační zóny mezi paneláky jsou potřebné

Diskuse na toto téma se rozvířila ve vztahu k záměru vybudování workoutového hřiště, kdy se opakovaly argumenty, uváděné v petici, jež byla podána během veřejného projednání, které se konalo 10. června 2015. **Jako místo, které by připadalo v úvahu, byla zmíněna lokace v prostorech novostavby mezi Poděbradskou a Slévačskou ulicí.** Také návrh na umístění před ZŠ Chvaletická byl odmítnut. I umístění v psí loučce v Kukelské ulici prý není podle účastníků vyhovující. Podobně dopadla možnost vybudování workoutu v Mochovské ulici, v Hloubětíně, tam by byl sice prostor poměrně vyhovující, využití by ale pravděpodobně nebylo vysoké. **Současný stav zelené plochy mezi paneláky, která byla zamýšlena jako původní lokace pro umístění workoutu, je pro obyvatele vyhovující ve stávajícím stavu, tedy jako čistě relaxační zóna.**

Zázemí pro setkávání napříč generacemi

Jelikož na sídlišti Lehovce absentuje jakýkoliv vnitřní prostor, který by sloužil místním obyvatelům k setkávání napříč generacemi, prostor v Kardašovské ulici by mohl sloužit právě těmto účelům.

Místní poptávku je možno rozdělit do následujících bodů:

- Opakuje se **poptávka po rodinném/mateřském centru.**

Zázemí prostoru v Kardašovské ulici by mohlo sloužit alespoň v některé dny v týdnu právě pro tyto účely, kde by měli možnost setkávání a spoluvytváření programu místní matky s dětmi nebo rodiny.

- Opakuje se také **poptávka od místních dětí a mládeže pro využívání prostoru na volnočasové a sportovní účely.**

Příkladem je **poptávka po zřízení klubovny, umístění ping-pongového stolu (zejména v zimních měsících), využívání prostoru pro koloběžkování (taktéž zejména v zimních měsících).**

- Nejen matky s dětmi, rodiny a mládež se nemají kde scházet. Také je **potřebný program pro seniory a nabízení prostoru, kde se mohou střetávat.**

Místní senioři postrádají prostory a program, který by byl určen primárně pro ně. Na Praze 14 v KD Kyje sice pravidelně probíhá program určený i pro tuto cílovou skupinu, není však postačující a rovněž je důležitá opět otázka dostupnosti místa, ale také informovanosti o programu.

Během setkání komunitní skupiny jsme zaregistrovali nabídku od manželského páru, který organizuje poznávací zájezdy. Tito manželé mají napojení na jiné městské

části, ale na Lehovci jim chybí zázemí. Ze svých cestovatelských zážitků by rádi vytvořili cyklus přednášek nebo promítání. Tato možnost byla diskutována s Monikou Hillebrandovou z Prahy 14 kulturní, která pracuje i jako vedoucí volnočasového centra **Plechárna Černý Most, kde se nabízí zázemí pro takový typ akcí, jelikož se činnost Plecháry soustřeďuje do značné míry i na seniory.**

Byla diskutována také potřeba cvičení pro seniory, nebo alternativa ke klasickému fitness. Propojila jsem proto zájemce o cvičení s organizací Neposeda, z. ú. Její pracovníci v KD Kyje organizují pravidelné cvičení pilates, které není omezené věkem a nejedná se o cvičení, které by si nutně vyžadovalo velkou fyzickou zátěž.

Ve všech uvedených bodech by se jistě rádi zapojili i místní neziskové organizace, působící na Praze 14 i nadále, což bylo z mé strany diskutováno například s Domem dětí a mládeže a taky s Jahodou, o. p. s. Pro efektivní fungování by byla vhodná spolupráce vícera subjektů.

Graffiti jako forma zvelebování veřejného prostoru

Již v roce 2014 přicházely podněty na realizaci nějakého workshopu, díky kterému by byl podchod pomalován za účasti skupinek mládeže, se kterými pracují terénní pracovníci Jahody, o. p. s. Po koordinačních schůzkách mezi komunitní koordinátorkou a terénními pracovníky byla oslovena komunitní skupina HL Ghetto, která se soustřeďuje mimo jiné i na tvorbu graffiti společně s místními tvůrci graffiti, kteří mají také profesionální zkušenosti.

Graffiti Jam byl zaměřen na zvelebení podchodu, který se nachází v ulici v Chaloupkách pod místní komunikací ve Slévačské ulici. Tento podchod je využíván jak chodci, tak cyklisty a propojuje dvě sídlištní části – Hloubětín a Lehovec. **Podchod byl v zanedbaném stavu, zejména starší obyvatelé Lehovce měli z místa obavy, protože bylo neupravováno. V blízkosti se také hromadily odpadky. Zdejší obyvatelé měli jednoduše pocit, že jim tady hrozí větší nebezpečí.**

Jako úspěšná se ukázala spolupráce s Prahou 14 kulturní, která pomohla s finančním zajištěním potřebného materiálu a taky s propagací akce. Do organizace akce samotné, její produkce

a dramaturgie se zapojilo i studio Anthropictures, z. s., najaté Zahradou, o. p. s., a zabezpečilo i dokumentaci celé proběhlé akce. Velice zdárná byla taky spolupráce s Technickou správou komunikací hl. města Prahy, které má zdejší místo ve správě. Příslušné oddělení mostů zprostředkovalo přetření říms, zábradlí i stěn a stropu podchodu podkladovou barvou, což ulehčilo přípravu a mimo jiné i zajistilo větší obnos financí pro samotnou realizaci graffiti a workshopu.

Workshop byl zaměřen mimo kreativního zážitku i na edukativní přínos. Přítomné děti a mládež byly zapojeny do tvorby graffiti na vyhrazených plochách, a to pod vedením odborné asistence profesionálů.

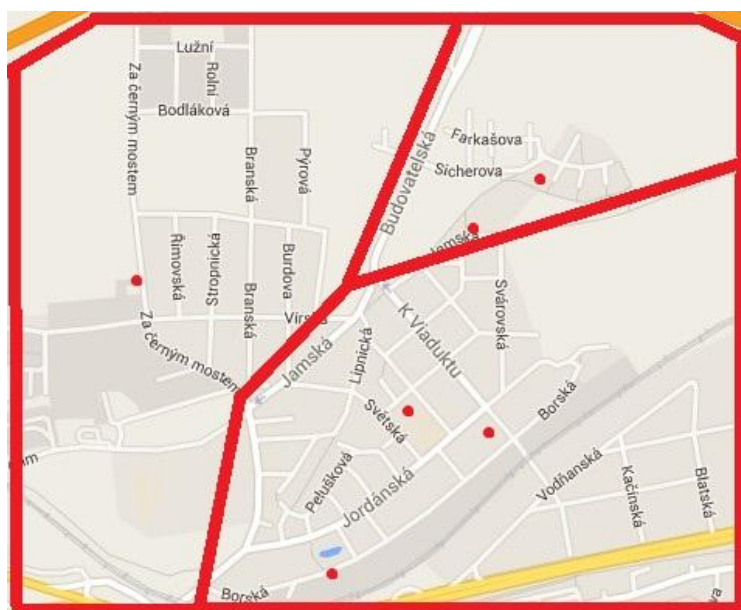
Akce byla propagována skrze síť osobních kontaktů a pomocí distribuce letáků, jejichž návrh vytvořila skupina HL Ghetto. Akce se zúčastnilo přibližně 50 osob, když počítáme různé kolemjdoucí, důchodce na procházce, pejskaře, rodiče s kočárky, cyklisty. Ti se na akci krátce zdrželi, dostali informace o tom, co a za jakých důvodů se zde děje. Cíleně na akci přišlo přibližně 30 osob, na workshop pro děti a mládež přibližně 10 osob.

Po téměř roce od konání akce je podchod ve stavu jako po Graffiti Jamu, což znamená, že jednak vydrželo výsledné dílo, ale taky se zde nehromadí nepořádek. Místní obyvatelé i kolemjdoucí hodnotí místo jako světlejší a příjemnější, přičemž nejde jen o zpětnou vazbu od mládeže.

Graffiti Jam je naplánován i na letošní rok a bude zaměřen na objekt trafostanice v Hloubětíně u dětského hřiště mezi ulicemi Klánovická a Šestajovická naproti centru Paprsek. Místo bylo zvoleno i proto, že tudy procházejí děti a rodiče denně do ZŠ Hloubětínská. Ve spolupráci s umělci budou připraveny návrhy, které budou následně použity pro úpravy veřejných prostor. Nápad vychází z inspirace evropskými městy, kde jsou takové akce jak součástí revitalizace veřejného prostoru a zapojení obyvatel, tak rozličných typů intervencí umění do proměn města.

Hutě

Bytová zástavba Panorama Kyje směřující od Hutí směrem k lokalitě Satalice pokračuje s výstavbou nových stavebních etap, přičemž není zohledněna potřeba občanské vybavenosti, nebo míst pro setkávání, která by vytvořila možnost zázemí. Obyvatelé z nové zástavby, podobně jako obyvatelé z oblasti v blízkosti Lipnické ulice — kde se setkává nová bytová a vilová zástavba — je

zastoupeno zejména mladými rodinami s dětmi jak českého původu, tak i cizinců, zejména z východní a jihovýchodní Evropy. V části od Kbelské přes Kolbenovu a Chlumeckou ulici se táhne zástavba rodinných domů, kde žije převážně střední a starší generace. Oblast směrem na západ k Hloubětínu je charakteristická využíváním pro aktivity zahrádkářů. Také zde žijí lidé ze sociálně marginalizovaných skupin, ať už lidé bez domova nebo drogově závislí. Všechny tyto faktory uvádím, abych zdůraznila potřebu nazírání na lokalitu komplexně, se všemi těmito charakteristikami, které ovlivňují vztah místních obyvatel k tomuto prostoru.

Panorama Kyje — nárůst obyvatel, absence občanské vybavenosti i informovanosti

Největší slabinou zejména této části Hutí je absence jakékoliv občanské vybavenosti, a to obchodů s potravinami přes služby, absenci mateřských školek a základního školství, až k nedostatku míst setkávání a pracovních příležitostí. V Panorama Kyje se nevyskytují jakékoli prostory, jež by byly určeny jako nebytové a tudíž by mohly být využity pro občanskou vybavenost.

V bytové zástavbě Panorama Kyje s přibývajícími stavebními etapami narůstá počet obyvatel, o to problematičtější je absence jakékoliv vývěsky nebo informační tabule. Informovanost obyvatel o dění na Praze 14 je tedy značně omezená.

Diskuse související s plány rozvoje nejen tohoto území se odvíjí jak od politické vůle, tak od majetkových poměrů, z čehož mnohdy vyplývají několikaleté prodlevy v případech změn, které byly leckdy plánovány nebo slibovány i před dvaceti lety.

Absence sportoviště přírodního charakteru

Dlouhodobě v celé lokalitě, obzvláště však v části Panorama Kyje, absentuje sportovní zázemí přírodního charakteru, které by sloužilo především dospělým návštěvníkům. Co se diskuse na toto téma týče, na ploše ve Splavné ulici se setkávají obyvatelé či návštěvníci zejména za účelem hraní nohejbalu a volejbalu.

V rámci dlouhodobých kauz vznikla již v roce 2013 mezi sousedy rodinné zástavby, zejména mezi starousedlíky petice proti tehdy plánovanému hřišti v ulici Jamská. Jako reakce na tuto iniciativu byla vznesena protipetice, která se naopak soustředila na potřebu vybudování dětského hřiště i multifunkční sportoviště. Tu iniciovali právě tehdejší obyvatelé Panorama Kyje.

V současné době má ÚMČ připraven projekt dvou sportovních ploch v parčíku kolem ulice Splavná, jež se rozléhají v sousedství dětského hřiště. Realizace má být zahájena v prvním pololetí letošního roku. Revitalizace závisí na financích firmy Ekospol. Dalším tématem je hřiště v Jamské ulici. Zde není projekt ani zadán, tudíž není možné určit, kdy a v jaké podobě by mohlo hřiště stát. Situace je závislá rovněž na financích firmy Ekospol.

Prostředí kolem ulice Splavná - centrum Hutí

V ulici Splavná se mimo jiné nacházejí i sportoviště a dětské hřiště. Co se diskuse na toto téma týče, zrovna na ploše v Splavné ulici se často setkávají obyvatelé či návštěvníci zejména za účelem hraní

nohejbalu a volejbalu.

Minigolf na Hutích a nekuřácka hospoda Yamka je prostorem, který nabízí zázemí na aktivity různého druhu, od bazárků oblečení, po setkávání seniorů. Yamka je místem, které v zásadě slouží jako klubovna s obsluhou. Lze zde najít zázemí pro pořádání sportovních aktivit, ale třeba i akustických koncertů. Taky se zde konala akce k příležitosti 30. dubna - pálení čarodějnic 2015, nyní je v přípravě pokračování dalších akcí kulturního i sportovního charakteru.

Úklidové akce jako forma zvelebování veřejného prostoru

„Chceme tu mít čisto!!!“ - to je název kampaně MČ Praha 14, která cílí na aktivaci obyvatel ve vztahu k jejich bydlišti a každodennímu životu skrze úklidové akce na Praze 14.

Kampaň navazuje na akce Psí školka nebo Festival, ale také na úklidovou akci, jež se konala v koordinaci TJ Sokol Jahodnice v roce 2015. MČ nabízí formu podpory skrze půjčení potřebného

nářadí, tedy košat a lopat, ale taky půjčení pracovních rukavic a možnosti odvozu odpadu.

(zdroj: www.vybiralka25.cz)

V případě dohody i zástřihu zeleně, která si vyžaduje odborné ošetření, tedy křoví, keřů a podobně. Pokud byla akce dostatečně dopředu organizována a nahlášená Zoře Strakové, která má za ÚMČ Praha 14 akci na starosti, bylo možné počítat s propagací v měsíčníku Čtrnáctka.

Úklid Hutí vznikl jako jeden z podnětů, který jsme diskutovali během setkání komunitní skupiny 11. 2. 2016. Následně byli osloveni ti, se kterými jsem během zapojení do komunitní koordinace byla v kontaktu. Hlavní organizace se ujali Martin Perlík a Šárka Daňková z Hutí, přičemž najít lidi, kteří by se chtěli ujmout organizace, nebylo úplně snadné.

Tudíž byl pro možnosti oslovení vytvořený letáček, článek na webu Krásné Prahy 14 či událost na Facebooku. Využit byl rovněž seznam kontaktů komunitní koordinátorky, ale také propagace prostřednictvím FB ÚMČ Praha 14, stejně jako informování po osobní rovině.

Termín byl zvolen na 19. 3. 2016 v odpoledních hodinách. Místa úklidu se vybraly na základě zmapování území Hutí organizátory. Bližší informace jsou k nalezení [na webu Krásné Prahy 14](#).

Akce propojila přibližně dvacet obyvatel z celé lokality a byla tak uklizena místa kolem Squash centra a v okolních ulicích, kolem viaduktu a kolem rybníčku mezi Jordánskou a Borskou ulicí.

Kyje — Hostavice — Jahodnice

Lukáš Hanus

Úvod

Tento dokument doplňuje o aktuální informace Komunitní monitoring Prahy 14 (Antropologický průzkum neformálních komunitních aktivit a komunitních skupin na území Prahy 14) z roku 2013.

Celá oblast městské části se od té doby v mnohém změnila. Proměnila a prohloubila se ale také spolupráce s aktivními jednotlivci a kolektivy. Aktualizace neshrnuje existenci konkrétních kolektivů, jejichž aktivity jsou velmi proměnlivé v čase. Zaměřil jsem se spíše na důležité události v komunitním životě, které lépe ilustrují, jakým způsobem se obyvatelé Prahy 14 zapojují do veřejného života. Cílem komunitní koordinace vždy bylo využívat aktuálních problémů a příležitostí k další diskusi a rozvoji. Stává se tak, že zdánlivě standartní řešení občanského problému podníká některé jedince, kteří dočasně vytvoří zájmovou alianci či iniciativu. Nežádka mají tyto iniciativy tendence přežívat a rozvíjet se do zcela nových forem. Je proto vhodnější sledovat vývoj ve sledovaných kauzách, než se zabývat identifikací jednotlivých kolektivů.

Původní komunitní monitoring rozlišil dvě základní pole komunitních aktivit - formální a neformální. Tato aktualizace přináší zprávu o obou projevech občanské společnosti. V mnohém se totiž od sebe nedají vzájemně odlišit. Skoro v každé čtvrti je jistý druh komunitního centra, které ač jest formální organizací, nabízí prostor pro spolupráci se zcela neformálně organizovanou občanskou společností. Níže uvedené příklady často ilustrují kladné i záporné rysy spolupráce občanské společnosti s místním zastupitelstvem. Pouze spolupráce všech složek lokální společnosti vede k udržitelnému rozvoji Prahy 14.

Kyje

Možnost sousedské slavnosti v rámci akce Zažít město jinak

Oblast

Aloisov

Místo události

Tálinská ulice

Popis

V oblasti Aloisova není významnější místo pro setkávání, které by umožňovalo intenzivnější kontakt mezi místními obyvateli. Přesto zde žije mnoho aktivních obyvatel, kteří by mohli mít zájem na společných projektech rozvoje této oblasti. Přirozeným místem setkávání jsou dvě restaurace (Erika a U Švejka), Kulturní dům Kyje je ovšem již daleko a spíše nefunguje jako místo setkávání pro obyvatele Aloisova a přilehlého okolí. Jedním z úvodních setkání by mohla být každoroční akce Zažít město jinak. Sousedské setkání v ulicích bez dopravního ruchu si organizují sami obyvatelé dané lokality a slouží k vzájemnému poznávání. Skrze Lepší místo by se mohla zorganizovat iniciativa s cílem uspořádat tuto akci v září roku 2016. Spolupráci na zajištění akce lze navázat s organizací Praha 14 kulturní, p. o.

Chybí přirozené centrum Kyjí

Oblast

Kyje

Místo události

Praha 14, Tálinská 1055/19

Popis

Kyjím obecně chybí centrum čtvrti. Není zde přirozené místo pro setkávání ve veřejném prostoru s potencií nabídnout lidem prostor pro akce. Výjimkou je pravidelný kyjský jarmark. Problém spíše neřešitelný, pokud ovšem nedojde k promyšlené rekultivaci břehů Kyjského rybníka. Právě k tomuto místu se vztahuje větší část očekávání místních obyvatel. V současnosti je výzvou pro další práci s

podobou břehů rybníka nalézt shodu ve funkci jejího užívání. Veřejné projednání s místními obyvateli naznačilo mnohé, nicméně stojí za úvahu, zda lze spojit tento prostor s novým centrem oblasti, která by nabídla možnost pro vzájemné setkávání širšímu spektru obyvatel Kyjí. Kyje obecně jsou plné prostorových bariér (Broumarská ulice, Českobrodská ulice, železniční trať, kyjský rybník), které ztěžují průchodnost veřejným prostorem, a nedávají ani mnoho důvodů k navštěvování okolních čtvrtí.

Obtížná pěší prostupnost zeleně

Oblast

Aloisov

Místo události

Praha 14, V Chaloupkách 852/82

Popis

Pěší propojení mezi Hloubětínem, Aloisovem a Kyjemi není ideální. V prostoru jsou jak bariéry, které nelze upravit (Kyjský rybník), tak lokality kudy nyní nevede žádná síť cest, i když by zde nesporně být mohla. Mezi Hloubětínem a Aloisovem je pěší spojení nejčastěji využíváno po nezpevněných lesních cestách, případně po poměrně nebezpečné silnici (Oborská), která není upravena pro potřeby chodců. Obtížná je situace především pro rodiče, kteří docházejí skrze lesík s dětmi do základní či mateřské školy.

Oplocené dětské hřiště v Aloisově

Oblast

Aloisov

Místo události

Tálínská 7, 198 00 Praha 14, Česká republika

Popis

V celé oblasti Aloisova chybí oplocené, pro rodiče kontrolovatelné dětské hřiště. Jistou náhradou je hřiště u restaurace Erika, to je ale na soukromém pozemku. Celá oblast severního břehu rybníka je vyhledávanou destinací pro výlety, procházky a sportovní aktivity obyvatel Prahy 14. Pro nejmenší děti, stejně jako pro větší děti, které si chtějí věnovat sportu, zde chybí hřiště. Zajímavou shodu nalézají obyvatelé

Kyjí i Aloisova v názoru, že současný stav nevyužívá potenciál zajímavého pozemku na severní části hráze kyjského rybníka.

Jahodnice

Rozvojové území pro budoucí centrum služeb

Oblast

Jahodnice

Místo události

Českobrodská ulice u parku Československých legionářů

Popis

Celá oblast Jahodnice, přes masivní výstavbu bytových jednotek a rodinných domů, nemá "své" centrum běžných služeb. Mnoho z obchodů a služeb je rozeseto po celé čtvrti - nebo v okolních čtvrtích - často v dosažitelné vzdálenosti. Podobně jako například Kyje, nemá Jahodnice své přirozené centrum čtvrti, kde by docházelo ke kumulaci služeb a případnému setkávání. Zcela zde absentují kavárenské provozy, ordinace praktických lékařů, kadeřnické a další služby. Postupující výstavba na jihu a východě Jahodnice nepočítá s využitím uličního parteru tak, aby zde mohly být obchody, obecně prostory k pronájmu. Ekonomická síla obyvatel ale není nezanedbatelná. Stejně tak demografický rozvoj oblasti, přibývající děti, stimulují u jejich rodičů potřebu po živoucí a bezpečné čtvrti. Dle územního plánu je prostranství mezi železniční dráhou a Českobrodskou ulicí k zastavění. Na prvním setkání komunitní skupiny 19. 11. 2015 byla budoucnost tohoto území hojně diskutována. Do budoucna by mohla být zformulována komunitní poptávka po využití tohoto místa.

Pomoc s organizací kulturních akcí v TJ Sokol

Oblast

Jahodnice

Místo události

Bezdrvská 26, Hostavice, 198 00 Praha 14

Popis

TJ Sokol Jahodnice je nejdůležitější organizační silou nejen na poli sportu, ale také kultury. Pravidelně zde místní obyvatelé na dobrovolnické bázi organizují různé typy kulturních aktivit. Pochody světlušek, výtvarné dílny, kurze tance, různorodá setkání místních obyvatel. Zájem o aktivity TJ Sokol sílí a jak tělocvična, tak akce jsou stále častěji navštěvovány i obyvateli jiných čtvrtí. Produkční tým zajišťující kulturní aktivity má mnoho zkušeností, ale také málo času. V současnosti je zde podle vyjádření představitelů TJ Sokol prostor pro spolupráci především na volnočasových kulturních aktivitách. Vzhledem ke stále se zvyšujícímu počtu obyvatel v bytových resortech v ulicích U hostavického potoka, a na jihu čtvrti, by se mohli objevit noví aktivní jedinci, kteří by tento prostor, po dohodě s vedením TJ Sokol, zaplnili novým programem.

Spolupráce se Sousedským centrem Jahodnice

Oblast

Jahodnice

Místo události

Baštýřská 67/2, Hostavice, 198 00 Praha 14

Popis

Strategický plán MČ Praha 14 stanoví, že v každé jeho části bude zřízeno jedno komunitní centrum, které obyvatelům dané čtvrti nabídne možnost kulturního vyžití a aktivního zapojení do tvorby programu. V souladu s tímto plánem vzniklo sousedské centrum v bývalé rozlehlé budově restaurace v Baštýřské ulici. Jeho náplň se může doplňovat s programem blízkého TJ Sokol. Zatím nabízí program především v kulturní rovině, rozvoji dovedností a hlídání dětí. Cílovou skupinou jsou rodiče s dětmi, děti samotné, ale prostor je zde také pro nový druh setkávání mezi sousedy všech věkových kategorií. Sousedské centrum bude takové, jaké si jej sousedé s produkční podporou organizace Neposedá, udělají. Podařilo se navázat spolupráci právě s TJ Sokol a v současnosti funguje doplňující hlídání pro děti rodiče navštěvující sportovní kurzy. Vedení provozující organizace je ale stále otevřeno návrhům na spolupráci a nové programové linky v sousedském centru. Je schopné nabídnout rozsáhlý produkční a hmotný servis, volné termíny a kontakty na aktivní sousedy z blízkého i vzdálenějšího okolí. <http://neposedá.org/jahodnice/>

Budoucnost parku Československých legionářů

Oblast

Jahodnice

Místo události

Park Československých legionářů, 198 00 Praha 14

Popis

Park Československých legionářů je v současnosti jedinou parkovou plochou uvnitř čtvrti Jahodnice. I přes to, že se na všech okrajích Jahodnice nabízí poměrně volné využití v městské zeleni, např. ke svému dokončení spěje nový meandr Hostavického potoka a i okolí ulice Travná nabízí možnosti pro využití, je park stále centrálním bodem celé čtvrti a do jisté míry i její identity. Park je obecně vnímán spíše jako zanedbaná, nepřívětivá a zbytečná oblast. Využívají ho především mladiství k relaxaci na lavičkách. Z jedné strany je orámován velmi rušnou ulicí Českobrodskou, ze všech třech dalších stran jsou nepropustné bariéry plotů soukromých domů i institucí. Na konci roku 2015 se potenciál místa kvalitativně proměnil. Nyní jsou zde dvě nejvýznamnější volnočasové instituce, které mají přímý kontakt s parkem. Sousedské centrum Jahodnice a TJ Sokol Jahodnice. V mnoha rovinách veřejné diskuse lze narazit na téma otevření parku těmito dvěma institucím, nebo naopak otevření těchto institucí parku. Obě instituce pracují s dětmi, je proto velmi důležité kontrolovat jejich bezpečnost. Můžeme zde vidět velmi silný kontrast mezi využívaným, navštěvovaným a oblíbeným prostorem zahrádky restaurace při TJ Sokol a prostorem s nemenším potenciálem - zahradou sousedského centra. Pokud má docházet k dalšímu rozvoji veřejného prostoru, nutně se objeví otázka charakteru a kvality parku. Několikrát byl zaznamenán nápad na propojení zahrádky Sokola s parkem, stejně jako opačný názor, že je to bezpečnostní riziko. V každém případě má zahrada Sokola svá prostorová omezení, stejně jako zahrada přilehlého sousedského centra. Vprostřed proto ční prostor, jehož potenciál zatím není, dle rozhovorů s místními občany, dostatečně využit.

Spolkový život v zahrádkářské kolonii Jahodnice

Oblast

Jahodnice

Místo události

Nedokončená 54, Kyje, 198 00 Praha 14

Popis

V nedávno proběhlé veřejné diskusi o novém Metropolitním územním plánu se objevila silná obhajoba existence zahrádkářských kolonií na území hlavního města Prahy. Status těchto ostrůvků zeleně ve velkoměstě byl velmi nejasně vymezen a v mnohých pozorovatelných převládla obava, zda s nimi nový plán vůbec počítá. V mnohém to ukázalo na význam a hodnotu, které zahrádkářské kolonie pro obyvatele Prahy nesou. Jedna z největších svého druhu se nachází právě na západní straně Jahodnice. Kolonie má svou dlouhou historii. Nicméně zajímavá je i současnost, a tím více, čím lze hovořit o rozvoji komunitních vztahů. Již mnohokrát bylo zmíněno, že celá oblast Jahodnice prodělala mohutný stavební rozmach. Na jeho východním i jižním okraji vyrostly stovky bytových jednotek. Nicméně i ve starší panelákové zástavbě došlo ke změně majetkových vztahů a byty se po privatizaci často dostaly do rukou mladým rodinám. Především z jejich strany je pak artikulována potřeba po kvalitním veřejném prostoru, v němž by se dalo spokojeně trávit volný čas s dětmi a přáteli. Jahodnice v celku tohoto prostoru příliš nenabízí. Proto se některé rodiny z bytů, k nimž nepřiléhá žádná zahrada, rozhodly k pronájmu parcel v zahrádkářské kolonii. Pozemky si plánovaně pronajímají vedle sebe, aby se mohly navzájem navštěvovat a děti měly minimální bariéry v pohybu po kolonii. Vzniká tak alternativní polo-veřejný prostor nabízející pronajímatelům radost a relaxaci. Z jedné strany jsou pronájmy, dle vyjádření pronajímatelů, reakcí na nevyužitelný veřejný prostor. Na straně druhé je to ale zcela specifická forma využívání prostoru. V mnoha ohledech je vidět, že prospívá soužití místních obyvatel, kteří se zde scházejí, tráví zde svůj volný čas a seznamují se s novými lidmi. Ve spolupráci místních rodin, které zde mají pronajaty zahrádky, dřímá potenciál a dobré nápady. Celá místní pospolitost svým charakterem připomíná komunitní zahraničení, s tím rozdílem, že prostor kolonie není veřejný a pronajímatelé jsou si toho dobře vědomi. V každém případě se zdá, že městské zahradničení považuje i nejmladší generace rodičů za příkladný a užitečně strávený čas a věnujeme mu mnoho pozornosti.

Řešení nepořádku ve veřejném prostoru

Oblast

Jahodnice

Místo události

Českobrodská 733, 198 00 Praha 14

Popis

Mnohokrát se dá setkat s nespokojeností, především aktivnější části místního společenství, s úklidem veřejného prostoru. Na mnohých místech je zanedbána především běžná údržba chodníků a ulic stran sběru odhozených odpadků. Druhou kapitolou jsou psí ekskrementy, které se kupí především kolem bytového resortu Skanska na východě čtvrti. V obou případech je cestou k efektivnější údržbě změna chování jednotlivých uživatelů veřejného prostoru. Zintenzivnění úklidu ze strany městské části bude řešit pouze důsledky celého jevu. Situace je komplikovaná především kolem obchodního domu Albert. Spolupráce na řešení tohoto problému se zatím nerýsuje, bylo by ovšem navýsost vhodné jí navázat. Jahodnice se pravidelně účastní akce „Ukličme Česko“, to ovšem nestačí. Intenzivní zásah ze strany MČ P14 a její Agendy 21 Zdravých měst by byl vhodný.

Chybí síť udržovaných cestiček mezi okolními městskými částmi

Oblast

Jahodnice

Místo události

Praha – Dolní Počernice, Národních hrdinů 898

Popis

Okolí Jahodnice je velmi hustě protkáno sítí prostorových bariér především v podobě dopravních tahů (jižní spojka, Českobrodská, dva železniční viadukty atd.) V blízkém okolí se ale nachází mnoho zajímavých přírodních útvarů, které lákají její obyvatele k návštěvám. A to jak pěším, tak cyklistickým. Zatímco směrem do parku v Čeňku přiléhajícím k sídlišti Černý Most se dá dostat poměrně pohodlně a bezpečně, situace směrem na jih je o dost komplikovanější. Směrem na Štěrboholy, přírodní park Říčanka, do Dolních Počernic a dále na Koloděje neexistuje síť stezek a pěšin, jimiž by se dalo pohodlně přecházet mezi jednotlivými místy. Tento problém

jistě nemůže řešit pouze jedna městská část, zapojit se musí i další obvody. V současnosti je tento aspekt života v místě velmi podceněn a je pro některé skupiny obyvatel není jednoduché vyrazit na výlet do blízkého okolí. Díky svému okrajovému charakteru na konci města přitom nabízí mnoho hodnot v podobě častého výskytu chráněných a vzácných živočichů i rostlin.

Slabé odhlučnění štěrboholské spojky E65

Oblast

Jahodnice

Místo události

Manželů Dostálových 1301, Kyje, 198 00 Praha 14

Popis

Jižní oblast panelových domů kolem ulice Manželů Dostálových trpí zvýšeným hlukem pocházejícím z dopravního ruchu na Štěrboholské spojnici. Dle všeho zde tato oblast doplácí na chybějící část valu v jeho západní části. Do budoucna je pravděpodobné, že se tento problém objeví i u obyvatel nových rodinných domků nabízených firmou Unimex group. Situace je nepříjemná především v teplých letních měsících.

Tzv. tichý asfalt na Českobrodské ulici

Oblast

Jahodnice

Místo události

Českobrodská 62, Hostavice, 198 00 Praha 14

Popis

Na prvním setkání komunitní skupiny v Jahodnici byla velmi zhusta diskutována již mnoho let plánovaná rekonstrukce Českobrodské ulice. Tato štíhlá silnice, spíše pomístního charakteru, dostává na důležitosti především kvůli výrobnímu závodu Coca-Cola. Těžká nákladní auta touto trasou jezdí v počtu stovek kusů každý den. Má to velmi destruktivní vliv jak na asfaltový podklad, tak na vnímaný hluk. Několikrát odložená rekonstrukce, jejíž realizaci má na starosti Technická správa komunikací, je velikou neznámou jak pro občany Prahy 14, tak její politické

představitele. Občané Jahodnice se shodují, že je žádoucí při změně povrchu silnice užít tzv. tichý asfalt. Tlumí tření pneumatik, které jsou v kontaktu s vozovkou. Na druhou stranu také padl názor, že současný katastrofální stav vozovky paradoxně brání v nepřiměřené jízdě neukázněných řidičů a tak napomáhá k bezpečnosti. Úsek vozovky kolem Jahodnice je rovinatý, z jedné strany ještě navazuje na nakloněnou plochu a není zde nic, kromě jednoho semaforu, co by zabraňovalo v rychlé jízdě.

Sousedské centrum Jahodnice

Oblast

Jahodnice

Místo události

Praha 14, Baštýřská 67/2

Popis

V říjnu 2015 otevřelo, zatím na dobu dvou let, nové sousedské centrum v Baštýřské ulici. Současný provozovatel spolek Neposeda nabízí všem aktivním občanům možnost využít nově zrekonstruovaný prostor k pořádání vlastních tematických programů. Prostor se dá využít jak pro své vlastní účely, na příklad pro odpolední setkání nad kávou, tak také pro realizaci vlastního workshopu, kurzu, kroužku či přednášky. Pokud někdo ovládá paličkování, šití ze starých látek či si chce vyzkoušet něco v místní dílně, má možnost. Centrum bude reagovat na volnočasové potřeby obyvatel Jahodnice a mělo by se vzájemně doplňovat především se sportovní nabídkou TJ Sokol Jahodnice. Zaměřené je na všechny věkové skupiny, od dětí až po seniory. Všichni zde mohou najít místo pro společné trávení volného času a sdílení zkušeností.

Pokud máte zájem se podílet na programu, tak je možné o tom diskutovat zde, nebo na [Facebooku](#).

BMX cyklo areál

Oblast

Jahodnice

Místo události

Českobrodská 1535, Kyje, 198 00 Praha 14

Popis

Polnatá, neudržovaná oblast v majetku MČP14 přiléhající k jižnímu vyústění pěšího tunelu u zastávky Sídliště Jahodnice je v současnosti nevyužívaná. Místo je ze všech stran značně zarostlé vegetací, což především těsně před dobou seče zvyšuje pocit subjektivně snížené bezpečnosti při pěším pohybu tímto koridorem. Lze se často setkat s názorem, že místo je nevlídné, zanedbané, nebezpečné a jen málo tento dojem vylepšuje přítomnost dětského lanového hřiště. Nápad vznikl na základě podobných příkladů ze středočeského kraje. Je zde komunitní objednávka po stavbě cyklohřiště, dráhy pro terénní kola BMX. Tzn. soustavu hliněných valů a vrchů propojených hladkými cestičkami. Dá se tam jak soutěžit, tak se zdokonalovat v jízdě po terénních nerovnostech. Místo těsně navazuje na tenisový areál, další sportovní využití přilehlého okolí se proto logicky nabízí. Areál by mohl být otevřený, bez správce, tedy tak, jak je tomu i na jiných místech naší republiky. Bylo několikrát zmíněno, že jedním ze známých obyvatel Prahy 14 i několikanásobný mistr světa v triалу a BMX pan Dressler. Stálo by za úvahu, zda ho k možné spolupráci nepřizvat.

Hostavice

Zpomalovací prvek — děti na kolech

Oblast

Hostavice

Místo události

Praha 14, Minaříkova 676

Popis

Na veřejném projednání týkajícího se revitalizace náměstí Zdeňky Braunerové padl návrh na zpomalovací retardér v ulici Minaříkova. Původní myšlenkou byla rychlá jízda dětí směrem od náměstí na křižovatku ulice Minaříkova a Jansova. Právě Jansova ulice je velmi frekventovanou komunikací. Provoz se zvýšil po praktickém zaslepení této ulice na východní straně. Děti na odrážedlech nabere poměrně vysokou rychlost, s níž následně vjíždí na křižovatku. Jistý druh prevence srážky dítěte s automobilem by stál za úvahu.

Změna hlavní silnice na vedlejší v Nežárské ulici

Oblast

Hostavice

Místo události

Praha 14, Nežárská 606

Popis

Nežárská ulice je značena jako hlavní komunikace. Celou svou délkou je ale zasazena do velmi klidné residenční čtvrti, kde je rychlost dopravy regulována příkazem přednosti zprava. Logicky tak označení této ulice jako hlavní nepřináší stran bezpečnosti žádnou výhodu. Obyvatelé této ulice to vidí právě naopak. Upozorňují na fakt, že označení této ulice jako hlavní je matoucí a nepřináší kýžený efekt. V lokalitě, kde je několik ulic označeno dokonce jako obytné zóny, a kde se upravují komunikace tak, aby zpomalily provoz (např. parkovací stání na náměstí Zdeňky

Braunerové), postrádá hlavní ulice, dle vyjádření jejích obyvatel, logiku. Konkrétní návrh viz shrnutí diskuse dostupné na webových stránkách Prahy 14.

Park Československých legionářů

Oblast

Hostavice

Místo události

Praha 14, Park Československých legionářů

Popis

Dle hodnocení občanů Jahodnice není dostatečně využit potenciál parku. Jeho charakter je v současnosti především pietní. Celkově nesvádí k delšímu pobytu, relaxaci či odpočinku. Jedná se o jedinou parkovou plochu přímo uvnitř zástavby samotné čtvrti. Ostatní plochy parkového charakteru jsou situovány do severní části čtvrti kolem haldy „kyklop“ a mají především sportovní využití. Celkové parkové vyznění Jahodnice bude do budoucna doplněno revitalizovaným okolím Hostavického potoka. Klíčová hodnota parku Československých legionářů je v návaznosti na dvě hlavní společenské instituce v Jahodnici, TJ Sokol a Sousedské centrum v Baštýřské ulici. Manuál tvorby veřejného prostranství vydaný v roce 2014 Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy upozorňuje ve vztahu k tvorbě městských parků na to, že „kritériem návrhu jsou především lokální souvislosti a požadavky, které jsou na park kladeny z hlediska funkce a využití“ (str. 40). Dále se zde také píše, že „...park by měl vybízet člověka k návštěvě, ne se v okrajích rozpadat v indiferentní „městskou zeleň“.

Je možné otevřít diskusi o tom, jaký zásah by parku prospěl, aby se stal oblíbeným místem mezi místními obyvateli. Nabízí se především možnost propojení s areálem místního Sokola, případně i centra Jahodnice, dopravní úpravy, úpravy zeleně v parku.

Posílení přírodního charakteru oblasti mezi Hostavicemi a Kyjemi

Oblast

Hostavice

Místo události

Přírodní park Čihadla, Hodějovská ulice

Popis

Opakovaně se ukazuje, že jednou z hlavních předností oblasti Hostavic a přilehlé zátopové oblasti je, dle názoru místních obyvatel, přírodní charakter místa, kdy se zástavba nekonfliktním a přirozeným způsobem vpíjí do blízkého přírodního parku. Symbióza mezi přírodou a vesnicí je vedle dobré dopravní dostupnosti do centra města nejoceňovanějším kladem oblasti. V současnosti vede mezi Hostavicemi a Kyjemi asfaltová komunikace. Ta se především v době dopravní špičky stává oblíbenou zkratkou pro řidiče mířící z Českobrodské ulice na Černý Most. Občané se ovšem domnívají, že je tato oblast příliš cenná, než aby měla být rušena tranzitní dopravou. Je zde tedy návrh na úplné (či částečné) uzavření komunikace pro motorovou dopravu a posílení přírodního, výletního charakteru tohoto místa. Existuje návrh ve formě nápadu, že by se celá oblast mohla do budoucna stát oblíbeným výletním místem s celoměstským významem. Celou důležitost potrhuje ještě propojení s rodícím se parkem v Čenku. Shoda mezi aktivními obyvateli panuje na zachování současného stavu a rozvoji směrem k přirozenému charakteru suchého poldru, meandru říčky Rokytky, a přilehlého lesíka. Hodnota Čihadel je viděna v jejich divokém charakteru, nejsou parkovou plochou.

Základní škola v zámečku v parku Pilská

Oblast

Hostavice

Místo události

Park Pilská, Pilská ulice 9, Praha 9

Popis

Tento bod je nutné uvést i přesto, že drtivá většina občanů Hostavic je dobře seznámena s faktem, že v tomto objektu by bylo velmi složité zařídit základní školu. Přesto mnoho z nich otevírá tuto diskusi i pod vlivem faktu, že v objektu kdysi byl první stupeň základní školy. Argumenty pro rekonstrukci zpět na školu se většinou opírají o vysoký počet předškolních dětí žijících v nově vystavěných bytových domech. Dále se objevují argumenty, že čtvrť jako jsou Hostavice, by si svou základní školu zasloužila vzhledem ke svému významu. Je možné, že do budoucna se toto téma dostane ještě do veřejné diskuse. Nyní je ale jasné, že kapacity pro celou Prahu

14 dostačují, dokonce převyšují poptávku. Dlouhodobě je ovšem třeba pracovat s odlišností areálu jako jsou Hostavice a Černý Most.

Využití parku Pilská

Oblast

Hostavice

Místo události

Park Pilská

Popis

Nová podoba parku vzbuzuje u místních obyvatel mnohá očekávání. Jeho předchozí podoba byla natolik neatraktivní, že se zde jen výjimečně objevili návštěvníci. Nově zrekonstruovaný park ovšem již nyní nabízí příjemné místo pro relaxaci, sportovní vyžití a široké pole pro fantazii. Do budoucna se chystá kavárenský provoz v nově vybudované kavárně, možná i s komunitní náplní. Důležité proto bude to, kdo se zhostí role správce parku. Občané by rádi otevřeli diskusi o využití a provozu parku. Objevily se návrhy na zřízení venkovního jeviště, zřízení letního kina, piknikových areálů a pravidelně konaných akcí (mikulášská besídka, masopust, čarodějnice atd.) Park by měl být otevřený po vzoru parku v Dolních Počernicích, tedy pokud možno nepřetržitě. Tento požadavek ovšem bude jistě narážet na bezpečnostní předpisy.

Kombinace provozu v ulici Pilská a parkování před Hummer Dakar barem

Oblast

Hostavice

Místo události

Pilská 20, Praha 9

Popis

Po relativně nedávné změně dopravního řešení točny autobusů před Hummer Dakar barem došlo k situaci, kdy vozy mířící z točny do Pilské ulice vjíždění do poměrně nepřehledné zatáčky. V ní se nachází parkující vozy hostů tělocvičny Hummer Baru, a to na obou stranách ulice. Při výjezdu vozidel z parkovacího stání se situace stává nebezpečnou jak pro motoristy, tak pro chodce. Řešení je poptáváno několik. První je změna režimu parkování v tomto místě, tj. v ústí ulice Pilská. Zákaz parkování v ulici by ale nic neřešil, neboť Dakar bar má vlastní parkovací místa, z nichž je nutné vycouvat, což je potencionálně nebezpečné pokud se vyjíždějící střetne s vozem, které právě opouští točnu a vjíždí do vedlejší ulice s právem přednosti. Ostrá zatáčka

nenahrává ani jedné ze stran. Situace je již řešena s odpovědnou radní městské části Praha 14. Do řešení se výrazně zapojuje několik občanských iniciativ.

Regulace rychlosti provozu v ulici Pilská

Oblast

Hostavice

Místo události

Pilská ulice

Popis

V rovinatém úseku ulice Pilská dochází k častému porušování pravidel silničního provozu, především maximální povolené rychlosti. Problematické je to především z toho důvodu, že ulice má v této části výrazně residenční charakter a je zde vstup do parku Pilská. Pohybuje se zde proto poměrně hodně lidí včetně dětí. Na konci roku 2015 byl řešen bezpečný koridor pro chodce z oblasti kolem náměstí Zdeňky Braunerové do parku Pilská. Nejrizikovějším místem je nyní právě přechod ulice Pilská. Sice vznikl nový přechod, zbytek ulice až k ústí ulice Froncova je ovšem bez problému možno projet vyšší než povolenou rychlostí, k čemuž dle pozorování místních obyvatel frekventovaně dochází. Jako řešení situace bylo na setkání komunitní skupiny navrženo využití příčného retardéru v kombinaci s tzv. „zónou 30“, případně kompletní uzavření pro tranzitní dopravu.

Pravidelná moderovaná komunitní diskuse

Oblast

Hostavice

Místo události

Hostavice

Popis

Při prvním setkání místní komunitní skupiny se ukázalo, že mezi přítomnými obyvateli existuje poptávka po pravidelném setkávání napříč sousedskými kolektivy. Tedy po pravidelném víceméně moderovaném setkání sousedů a případně i dalších partnerů. Padl nápad, zda by se těchto setkání nemohli účastnit například i zástupci velkých firem jako Coca-Cola apod. Hlavní efekt této komunikace by měla být prevence konfliktů a nepochopení do budoucna. Těch se v minulosti objevilo hned

několik, a bylo potřeba velkého občanského vzednutí, aby se docílilo urovnání. Bylo konstatováno, že setkávání by měla být nepolitická, bylo by ovšem vhodné, aby se někdo z místní samosprávy účastnil minimálně jako přímý pozorovatel.

Vrch u Čihadel

Oblast

Hostavice

Místo události

Vrch u Čihadel

Popis

Občané Hostavic frekventovaně zmiňují vrch u přírodního parku Čihadla jako oblíbené místo pro pěší i cyklistické procházky a projížďky. Stejně jako pro celá Čihadla, tak také zde platí, že si občané cení neregulovaného charakteru místa, které je městskou divočinou. Mírnou obavu vidí do budoucna z rozšiřující se výstavby kolem tohoto vrchu. Na straně sídliště Černý Most v blízkosti vrchu vyrostlo několik desítek nových bytových domů. Existuje obava, že by v budoucnu mohl dojít k přetvoření areálu vrchu na park, což by mohlo být nebezpečným precedentem pro celou oblast Čihadel.

Sousedská slavnost v Hostavicích

Oblast

Hostavice

Místo události

Park Vidlák a okolí

Popis

V roce 2014 se konalo setkání obyvatel Hostavic a okolí na neformální sousedské slavnosti, kterou si místní obyvatelé sami připravili. Cílem bylo seznámení se s dalšími obyvateli této lokality a navázání, pokud možno, dlouhodobých vztahů. V oblasti je mnoho sousedských a přátelských kolektivů. Jejich členové ale mají tendence spíše ke sdružování podle ulic, či přátelských kolektivů. Slavnost byla snaha o otevření se novým příležitostem a hledání shody na klíčových tématech života v oblasti. I přestože byla akce hojně navštívena, tak nevedla k většímu

sousedskému oživení v oblasti. Její organizátor proto následující rok nepokračoval. I přesto by místní společenství nějaký den sousedů uvítalo, otevírá se otázka spolupráce se samosprávou, či s některou z jejích příspěvkových organizací.

Komunitní kavárna v parku Pilská

Oblast

Hostavice

Místo události

Park Pilská

Popis

Původní návrh na formu kavárenského provozu v parku Pilská přišel od radnice Prahy 14. Její představitelé tak reagovali v souladu se Strategickým plánem rozvoje Prahy 14 na dlouhodobou potřebu místních obyvatel po přívětivém kavárenském provozu, který by nabízel sortiment a program pro celou rodinu. Tento nápad byl představen v průběhu října 2015 při otevření nově zrekonstruovaného parku. Našel si své příznivce. Ti vygenerovali seznam nápadů týkající se sortimentu i případné společenské funkce kavárny. Její budoucí podoba je zatím nejasná. Jasně ovšem je, že místní obyvatelé by ocenili místo, které by se stalo křižovatkou místního společenského života. V obci je pouze jeden kavárenský provoz, Hummer Dakar bar, který prošel výraznou proměnou koncepce provozu, nenachází si ale dlouhodobou důvěru místních obyvatel. Pokud má vzniknout úspěšná kavárna, pak musí nabízet vysoký standard sortimentu a zajímavý program srovnatelný s oblíbenými podniky v blízkých Dolních Počernicích. Právě s těmito podniky místní příznivci komunitní kavárny poměřují úroveň služeb v okolních čtvrtích.

Parkoviště při točně autobusů u parku Vidlák

Oblast

Hostavice

Místo události

Hostavice

Popis

Frekventovaný nápad, který se v několika obměnách objevuje již více let. Středová část točny autobusů je dostatečně rozlehlá, aby pojala několik parkujících vozů.

Tento nápad je diskutován především v souvislosti s regulací parkování u Hummer Dakar baru, kde dochází k mnoha nebezpečným situacím ve spojitosti s parkováním hostů tohoto podniku.

Úprava cesty z náměstí Zdeňky Braunerové do parku Pilská

Oblast

Hostavice

Místo události

Úsek od náměstí Zdeňky Braunerové až po vstup do parku Pilská.

Popis

Na podzim roku 2015 byl dořešen spor mezi zájmovými susedskými skupinami ohledně využití prostoru na náměstí Zdeňky Braunerové. Byl dohodnut set úprav, jejichž konkrétní podoba nebyla zcela vyjasněna. Proběhlo několik jednání s radní pro dopravu Ilonou Pickovou, z nichž vyplynulo několik předběžných závěrů. Bude vybudován zpevněný povrch pro pohyb chodců spojující ulice Osetá a Vidlák. Dojde k revizi stavu chodníku v ulici Vidlák, a pokud bude třeba, potom se provedou nezbytné opravy s cílem komfortního používání. Bude řešen přechod z chodníku v ulici Vidlák. Přechod v ulici Pilská – nový přechod v ústí krátké spojovací uličky mezi ulicí Pilská a parkem Vidlák - je již zpracován, a jeho návrh je na posouzení policie, do jednoho měsíce by mělo být rozhodnuto. Realizace začne v zásadě bezprostředně v roce 2016.

Změna hlavní silnice na vedlejší v Nežárské ulici

Oblast

Hostavice

Místo události

Praha 14, Nežárská 606

Popis

Nežárská ulice je značena jako hlavní komunikace. Celou svou délkou je ale zasazena do velmi klidné residenční čtvrti, kde je rychlost dopravy regulována příkazem

přednosti zprava. Logicky tak označení této ulice jako hlavní nepřináší stran bezpečnosti žádnou výhodu. Obyvatelé této ulice to vidí právě naopak. Upozorňují na fakt, že označení této ulice jako hlavní je matoucí a nepřináší kýžený efekt. V lokalitě, kde je několik ulic označeno dokonce jako obytné zóny, a kde se upravují komunikace tak, aby zpomalily provoz (např. parkovací stání na náměstí Zdeňky Braunerové), postrádá hlavní ulice, dle vyjádření jejích obyvatel, logiku.

Okolí podchodu u zastávky sídliště Jahodnice

Oblast

Jahodnice

Místo události

Praha 14, Českobrodská 1174

Popis

Prostor kolem podchodu u zastávky sídliště Jahodnice trpí mnoha neduhy. Dlouhodobě je UMČ Prahy 14 ve spolupráci s MHMP řešena bezpečnost na přechodu pro chodce. Neosvětlený a rizikový přechod neprospívá reputaci celé oblasti na obou stranách viaduktu. Jako nebezpečný je vnímán také samotný podchod, který ústí do vegetací vysoce zahuštěného místa – okolí dětského lanového hřiště. Celkově je toto místo komplikované co do urbanistické koncepce, tak je poměrně zanedbané i do údržby. Otázkou proto jest, jaký zásah by si toto místo zasloužilo, aby se zvýšil pocit bezpečí u procházejících i návštěvníků dětského hřiště?

Blokovaný vstup do parkového prostoru z bytového resortu Skanska

Oblast

Jahodnice

Místo události

Praha 14, U Hostavického potoka 726/11

Popis

V ulici U hostavického potoka stále probíhá výstavba dalších části bytových domů. Doprava materiálu spojená se stavbou je vedena po silniční komunikaci přiléhající z

východní strany k čelu bytových domů. Z bezpečnostních důvodů je přístup z vnitrobloků bytových domů zcela zahrazen. Je zde bariéra, která zamezuje vstupu jak na dětské hřiště, tak do volného parkového prostoru mezi domy a nově zrekonstruovaným meandrem hostavického potoka. Uzavření přístupu východním směrem nebylo s obyvateli okolních domů konzultováno, nebyla nabídnuta žádná alternativa prostupnosti. Do parkového prostoru se tak v současnosti dá dostat pouze tak, že se obejde celý bytový resort z jižní či severní strany. Pro obyvatele středové části to znamená ujít několik stovek metrů, než se dostanou mimo uliční síť.

Problémy to způsobuje například v rovině čistoty ulic ve spojitosti s venčením psů. I přes rovinu osobní zodpovědnosti za svého psa také zde platí, že dobře fungující veřejný prostor je schopen problémům předcházet. Druhou rovinou problému je přístup k dětskému hřišti.

Diskusi o řešení této nikým nechtěné situace je důležitá k dosažení aspoň částečné prostupnosti směrem do východní části Jahodnice.

Rekonstrukce Hostavického potoka

Oblast

Jahodnice

Místo události

Praha — Dolní Počernice, V Záhorském 598

Popis

Množí se dotazy, zda jest současná podoba koryta Štěrboholského potoka již finální verzí. Koryto vytváří meandr, který by měl udržet větší množství vody v půdě a tím prospět celé oblasti. V současnosti se ale zdá, že celé koryto zarůstá volně navátými travinami, bez dalšího zásahu městské části (zde Dolní Počernice). Místo je hojně navštěvované, z velké části také proto, že jde zde cyklistická stezka.

Nárožní nástěnka

Oblast

Hostavice

Místo události

Praha 14, Novozámecká 715

Popis

Význam informačních nástěnek nevymizel ani s digitálním věkem. Často se setkávám s požadavkem obyvatel Hostavic na fyzickou nástěnku ve veřejném prostoru, která by shrnovala konání města v této městské části. Informační web Prahy 14 sice funguje, pro část obyvatel je ale těžké v něm najít podstatné informace týkající se jejich čtvrti. Toto téma otevírám, aby se rozvinula diskuse o efektivní předávce informací mezi místní samosprávou a občany Hostavic.

Otázky k řešení v případě zřízení nástěnky jsou:

- odpovědnost za obsah nástěnky
- charakter materiálů zde umístěných
- umístění nástěnky

Doprava v ulici Froncova

Oblast

Hostavice

Místo události

Praha 14, Froncova 9-11

Popis

Dopravní situace v ulici Froncova je frekventovaným tématem diskusí místních obyvatel. Tato rezidenční ulice se především v ranních hodinách stává průjezdním místem pro mnoho automobilů, jejichž řidiči se snaží vyhnout ucpané Českobrodské, případně Broumarské ulici. Tento stav je zjevně neudržitelný z bezpečnostních i kapacitních důvodů. Froncova je poměrně úzká ulice s vysokým počtem parkujících aut, které z ní v podstatné části dělají jednoproudou ulici. Vysoká míra automobilového provozu představuje riziko i při přecházení dětí přes ulici Pilská ve snaze dostat se do parku. Nejprve je třeba detailně popsat současný stav, následně hledat řešení společně s radnicí Prahy 14 (potažmo majitelem či správcem komunikace).

Odstranění zábradlí v ulici Vidlák

Oblast

Hostavice

Místo události

Praha 14, Vidlák 9-12

Popis

Někteří obyvatelé Hostavic poukazují na to, že zábradlí je prostorová bariéra, která nemá užitnou funkci. Při pohybu zvnějšku i zvnitřku představuje obtížně překonatelnou bariéru, kterou například velmi snadno podběhne malé dítě, čímž se přímo dostane do vozovky s povolenou rychlostí 50 km/hod. Zároveň neslouží jako zábrana proti vpádu například míče do vozovky, které by tam mohl dítěti spadnout. Stavbu takovýchto zábran nedoporučuje ani Manuál tvorby veřejných prostranství IPR. Je třeba provést diskusi, zda tento prvek neodstranit.

Toaleta pro řidiče MHD

Oblast

Hostavice

Místo události

Praha 14, Lomnická

Popis

Řidiči nemají zajištěnou toaletu, kterou by mohli ve své pracovní době využívat. Trpí tím okolí autobusové zastávky. Řešením by bylo zajistit jim toaletu.